

(੬੬)

ਇਸ ਲਈ ਈਸ਼ਵਰੀ ਨਿਯਮ 'ਯਾ ਫਿਰ' ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਵਿਦਯਾ ਪਾਪਭਰ ਕਰਨੇ ਦੇ ਕਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਨਿਯਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਫੇਰ ਭੀ ਪੌਰਸ਼ਕ ਮਨ ਅਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਮਰਥੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਠੀਕ ਅਧਕ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਤੇ ਪ੍ਰਹਿੰਚਨ ਦਾ ਇਕ ਜਰੂਰੀ ਵਸੀਲਾ ਆਪ ਆਪਣੇ ਹਥੋਂ ਗੁਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਹਨ ਤੀਕਰ ਬੜੀ ਭੁਲ ਇਹ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪੱਤੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸਚਿਆਈ ਤੇ ਪ੍ਰਹਿੰਚਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ ਭੁਲ ਦੇ ਫਲ ਭਯਾਨਕ ਅਰ ਕਟਨ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਕਿਉਂ ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਮਨ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇਨਾ ਕਿ 'ਇਕੱਲਾ ਉਹੀ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਪਰਖਨ ਵਾਲਾ' ਠਹਿਰੇ ਬਿਨਾਂ ਖਰਾਬੀ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ । ਅਤੇ ਪੌਰਸ਼ਕ ਨਿਰਭਯਤਾ ਨੂੰ ਮਿਧਨੇ ਅਰ ਅਨਯਾਇ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਭੀ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਯਤ ਵੇਲੇ ਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਨ ਦੀ ਆਮ ਰਸ਼ਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਨ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਤੇ ਕਈ ਆਚਮੀ ਇਸ ਭੁਲ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕੇਵਲ ਪੌਰਸ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ ਅਰ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਦਸ਼ਕ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਭੂਲ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੂਜੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਈਸ਼ਵਰੀ ਸਭਾ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਰਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੈਰੋਸ਼ਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਅਰਥਮੁਖਤਾਰੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾ ਵੇਖਦੇ *ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਖ਼ਮਾਤ ਤੁਸੀਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਰਨਨ ਕੀਤੀ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਅਮਾਰਤਾਂ ਉਸਤੋਂ ਕਿਧਰੇ ਵਧਕੇ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਰਤਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰੰਭਕ ਨੀਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਵਾਂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਧੇ ਸਮਝੇ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਉਪ੍ਰੰਤ ਅਰ ਉਸਤੋਂ ਵੀ ਵਧਕੇ ਇੰਗਲਸਤਾਨ ਨੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਯਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੋਸ਼ਟ ਕਥਨੀ ਵੰਗ ਦਾ ਇਹ ਢਲ ਹੈ ਕਿ ਅਨਨ ਸਮਾਨਤਾਈਆਂ ਉਤਪਤ ਹੋਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨਜਾਇ ਅਤੇ ਜਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰੇ ਅਰ ਜੇਕਰ + ਕੈਮਜੂਨੀਸ਼ਮ ਨੂੰ ਕਦੀ ਠੀਕ ਪਦਵੀ ਪਾਪਤ ਹੋਈ ਤੇ ਉਸ

*ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਨਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯਮੀ ਰਾਜ ਹੈ ਅਰ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਧੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਭਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਅਰ ਲੋਕ ਪੈਰੋਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਦੋਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹਨ (ਕਰਤਾ)

ਕੈਮਜੂਨੀਸ਼ਮ ਇਕ ਸ਼ਾਖ ਸ਼ੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਾਇ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਪੈਰੋਸ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ
[ਬਾਕੀ ਨੌਂਦ ਦੇਵੇ ਸਵਾਥੁਪ]

(੬੫)

ਤੋਂ ਸਨੇ ਇਹ ਸੋਚਾ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਅੰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਭਾ ਦੀ ਉੱਠਤੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੋਈ ਅਵਸਰ ਉੱਠਤੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਇਸ ਲਈ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅੰਗੇਂ ਹੀ ਪੈਰਾਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀ ਬੇਹਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਬਨਾ ਤੇ ਸਿਖਰਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ ਸੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਧਿਕ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੀਆਮੇਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਵਿਰੁਧ ਇਸਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਸੋਫਲ ਇਕੱਤਰਾ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹੀ ਗੋਚਰ ਰਖਕੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਦਾ ਅਜਾਰਾ ਕਵਰਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਫਲ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਖਰਾਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜੋ ਭੈਰੋ ਅਮਲਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋ

[੬੬ ਸਭੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਨੋਟ]

ਅਰ ਹਰ ਇਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਾਂਝੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਗੋਂ ਉਸਦਾ ਵਰਤਾਉ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਹੀ ਯਾਦ ਰਾਸਤੇ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਸਭੇ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਰਤਾਏ ਦੇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਲਿਖਤਾ ਸੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ।

(ਅ. ਸ. ਬ. ਤ. ੬੬)

(੯੬)

ਸੋਭਾਵੀਆਂ ਹਨ, ਅਰ ਕੁਸੀ ਵੀ ਵੱਡੇ ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਵਿਸਤਰਾ ਵਿਚ ਮਿਲ ਵੀ ਦਾ ਅਰ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦੇ ਸਾਥੇ ਹੋਕੇ ਆਪਣਾ ਖੁਸ਼ਾਹ ਕਰਨਗੇ ॥

ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਫਤੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਰਸਾਵਦੀ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਇਹ ਦੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਭੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੇ ਬਾਰਵਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀ ਉਸਦੀ ਵਲ ਧਨ ਕਰਕਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦੇਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਬੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ? ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾ ਉਸ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰਕ ਹੋ ਜਾਓ ? ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸੇਬ 'ਵਚ ਹੋ ਕਿ ਜਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਾ ਚਲਾ ਖੁਦੇ ਜਾਂ ਖੋਚਕ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਾ ਸਾਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਦੋਵੇਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਨ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਈਸ਼ਰ ਬਚਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਚਿਹ ਮਿਲਾਪ ਕਰਨ ਅਰ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਤੁਸਾਂ ਮਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸਿਫਤੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਰਸਾਵਦੀ ਨਾਲ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਸਮਝੋ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਉਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਯ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸਾਂ ਕਰਤੱਵ ਉਪਰ ਤੋਰ ਤੇ ਉਦੇ ਅਰਕਾਨ ਜੇਕਰ ਉਹਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਬੁਝਿਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੇ ਸਿਫਤੀ ਜਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਰਦੇ ਅਰ ਕਰ, ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਈਸ਼ਰੀ (ਪਤਾ) ਵਿਚ

ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ
 ਥੋੜੀ ਵਿਦਿਆ ਪਾਈ ਹੈ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਕੱਠ ਮਨ
 ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਸਿਖਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ।
 ਪੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਬਲ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਕੇ
 ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹੋ ਅਰ ਹਰ ਥਾਂ ਸਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਲ
 ਦਾ ਵਸ ਰਹੇ ਹੋ, ਜਿਸਨੇ ਸਿਰੀ ਜਨਾਂ ਨੇ ਮਿਠਾਪੀ
 ਭਾਵ ਦੇਵ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਤੁਸੀਂ
 ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਨਿੰਦਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਭਲੇ
 ਦੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਪਤ
 ਰਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪੰਤੂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੁਕਾ
 ਸਕਦੇ।

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਤਵ ਪ੍ਰਕਟ
 ਸ਼ੁਰੂਪ ਦੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
 ਮਨਾਹੀ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
 ਕੋਤਵ ਪੂਰੇ ਕਰੋ, ਖਾਲੀ ਇੰਨੀ ਬਚਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
 ਤੁਸੀਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਨਾ ਚਲੋ ਕਿੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਵ
 ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਤਵ ਕਰੋ। ਇਹੋ ਬਹੁਤ
 ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦਿਓ, ਕਿੰਤੂ
 ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਤਰੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਓ।
 ਇਕ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਾਂ ਸਿਰੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਕਰਮਨੀ ਮਨਾਹੀ ਸੁਚਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਹੋਵਾ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।
 ਇੰਨੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(੬੮)

ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਕੁੰ ਵਧ ਨਾ, ਕੁੰ ਭੋਰੀ ਨਾ ਕਰ” ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਯਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਵਰਤਨ ਕਰਤਵ ਕੀ ਹਨ ? ਉਹ ਕਿਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿਖੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਇਛਾ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸ ਖਲਕਤ ਤੋਂ ਸੀ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸੋਝਾ ਇਹੋ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਕੇਵਲ ਮਨ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਤੋਂ ਇਸ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਪੋਰਸ਼ਕ ਮਨ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਵਿਦਿਆ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾਂ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਚਾਹਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਿਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਹਿਸ਼ੀ ਦਾ ਮਨ ਉੱਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੋਝਾ ਮਾਨਨੀਯਰ ਯੂਰਪੀਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਕਈ ਇਕਲਾਭ ਸਿਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਨਿਰਭਰ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਮਨ ਅਜੇਹੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਥਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੋਝਾ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਲੰਬਾਰਡੀ ਜਾਂ ਨੇਪਲਸ ਦੇ ਲਰੀਬ ਫਿੰਮੀ-ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੁਛ ਲਵੋ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਨਾਂ ਇਕ ਥੁਰੇ ਪਾਦਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਉੱਚੇ ਪਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਦਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਕਿਨਾਂ ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਉਚ

ਸੋਝਾ ਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਪਲੇਂ ਬਹੁਰਕਾ ਵਾਸਤੇ ਸੰਮਤੀ ਹੈ, ਸੁਰਖਤ ਵਿਚ ਕਰਤਵਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰ ਕਰਤਵਰਜ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਟ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। [ਮ: ਸ: ਵ: ਤ: ਤ:]

(੬੯)

ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਰਤਬ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਮਸ਼ੂਰੀ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕੇ ਉਸੇ ਤੇ ਕਰਵੀ ਮੋਹਨਤ ਕਰੇ। ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੁਝ ਹੀ ਹੋਣ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਚਾਂ ਸਿਰ ਬੁਝਾਏ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਰਿਆਈ ਨਾ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਦੀ ਵੱਲ ਅਸਿਹੀ ਟਿਕਟਿਕੀ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਦੇਖੇਗਾ ਜਿਸਤੋਂ ਇਹ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਦੀ ਕੁਝ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ।

ਹੁਣ ਇਟਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਸ਼ੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਝਾਓ ਤਾਂ ਨਾਲਕਈ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੀ ਅਧਿਕ ਪਦਵੀ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਨ। ਪੈਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਭਾਗ ਸੁਤਰਤਾ ਦਾ ਮਲੂਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮਾਲਕ ਸੇਵਕੀ ਬੜਾ ਵਿਚ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਬੇਨਿਆਈ ਤੋਂ ਬੇਵਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਢੀਨੀ ਅਰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫਸਤਾਂ ਰੇਹਕੇ ਅਪਣੀ ਸਮਝ ਬਿਭੀਤ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਯਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕਰਤਬ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਭੀਕਰ ਉਸਦੇ ਹੋ ਸਕਨ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਸ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਕ ਹੀ ਚੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਰ ਇਕ ਹੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਦੋ ਪਾਸਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਵਿਚ ਕਿਤਨੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ? ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਆਦਮੀ ਇਕ ਹੀ ਇਕਤਾ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਜੋ ਪੋਰਸ਼ਕ ਅੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੋਵਾਂ ਹੈ। ਪੰਤੂ ਉਸ ਫੰਗ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜਿਸਨੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਬਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਨੇ ਕਰਤਵ ਨਿਨਾਂ ਦਸਾਂ ਬੀਆਂ ਦਸੇ ਰਾਵਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ? ਪ੍ਰਕਟ ਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਪੋਰਸ਼ਕ ਮਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਸਿਖਿਆਕਾਰ ਦੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਭਲ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੀਸ਼ਰੀ ਨਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰੇ। ਏਕੰਤ ਮਨ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਜੋ ਕਰਤਵ ਕਾਇਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਅਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਖਾਂ ਵਿਚ ਸਹੀਦ ਹੋਣਾ ਕਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ, ਕਈ ਵੇਰੀ ਮੁਦਯਰਜੀ ਸੋਧ ਪਛਾਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਤੂ ਕਿੰਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਅਪਣੀਆਂ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰਣੀਆਂ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੁਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਅਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸਾਂ ਸ਼ਬਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਈਆਂ ਹਨ ਕਰਕਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਿਖਿਆਕਾਰ ਦੀ

(੭੩੨)

ਭੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀ ਫੌਜ ਹੈ ਜੋ ਉਹ
ਹਲੇਹੇ ਨੂੰ ਚੁਰ ਕਰਕੇ ਚਾਨਣਾ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਜੋ ਉਸਦੀ
ਅਸਲੀ ਦੁਆਲੇ ਬੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਜਿਹੀ
ਨਿਯਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਰੀਰਕ
ਉਨਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਤ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਹੋਵੇ।

**ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿੱਖੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਬੁਧਿ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।**

ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਬੁਧਿ ਦਿੱਤਾ
ਇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਿਖਤ
ਕਰੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕੋ। ਅਜੇ ਤੀਕਰ
ਤੁਸਾਂਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਅਰ ਸਮਝ ਦੀਆਂ ਬਿਰਾਕੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਨੇ ਪੂਰੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੇ ਅਸ ਕਰ
ਰਾਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਤੁਸਾਂਨੂੰ ਉਨਾਂ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਚੁਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਰਖਤਕ
ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਭੀ ਚੁਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤਦੋਂ
ਭੀ ਪੋਰਬਕ ਬੁਧਿ ਨਿਯਮ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ
ਸਿੱਖੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਬੁਧੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ
ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਤੁਸਾਂ ਸੀਵਨ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਂ
ਕਲ ਹੋਕਾ ਹੋਕਾ ਅਰ ਅਨਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਸਾਖੀ ਅਰ ਕਲ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਇਥੇ ਜਿਹੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨਾਂ
ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਪਾਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਰੀਬ ਨੂੰ

ਵਿਆਹ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜੀਵਨ ਲਾਜ਼ੀ ਕੰਦ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ
 ਕਲ ਉਸ ਸਰਬ ਪ੍ਰੇਰਣਕ ਕਲ ਦਾ ਕਲ ਅਤੇ ਸੋਭ ਹਨ।
 ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਕਾਰ ਸੋ ਬਰਸ ਸਮਝਾਂ ਤੋਂ ਸਿਥਿਤ ਬਲੇ
 ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ਰੀਰ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁਲਾਂ ਅਰ
 ਏਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਹਿਮਤਾ ਅਰ ਸਿਖਤਾ ਵਿਚ ਸਮਾਨ
 ਉਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਭਾਵ
 ਅਰ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਪਨ ਨਿਯਮ ਦੀ ਇਕ
 ਸਭਰ ਖੋਦ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਅਰ ਹਰ ਇਕ ਦੋਰ ਵਿਚ
 ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਚਲਾ ਆਇਆ ਹੈ।

“ਇਹ ਸ਼ਰੀਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਜਨ ਦਾ ਸ਼ਰੀਰ ਹੈ”

ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਇਕ ਹਕੀਮਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਜਨਾਂ ਦੀ
 ਉਪਮਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾਜੀਉਂਦਾਰਹਿੰਦਾ
 ਹੈ ਜੋ ਸੱਤਯਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਕੀ ੨
 ਪੁਰਸ਼ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਸੱਤਯਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਮਕੁਮ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿੰਨੀ ਭਲਿਆਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
 ਕਨ ਆਈ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਂਦੀ
 ਅਰਜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਧਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ ਉਹ
 ਉਸਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਉਸਨੂੰ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਜ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ
 ਅਰ ਭਰੋਸਿਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਲ ਵਿਚ ਉਤਪਤ
 ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਬੀਤ ਕਈ ਹੋਈ ਪ੍ਰੇਰਣਕ

ਜੀਵ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਕਦੇ ਸਨ। ਅਰ ਸਾਥੀ ਵਿਚੋਂ
 ਉਹ ਇਕ ਦਾਹੇ ਬੇਖਬਰੀ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ;
 ਕਿਸ ਨਾ ਇਕ ਕਾਰਸ਼ਤ (ਕਸ਼ਮਲੀ ਹਿਸਾ) ਜੋ ਘਰ ਵਜ
 ਜਰੂਰੀ ਹੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤ ਪੌਰਬਰ ਦਾ ਅਪਨੇ ਲਾਭ
 ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੌਰਬਰ ਸਿਧੀ ਦੀ ਵਿਦਯਕ ਇਮਾਨਤ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਬੀ ਮੁਨਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਉਸਰੀ ਹੋਈ
 ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਰਾਹ ਲੰਘਾ ਇਕ ਪੰਥਰ ਲਾਯਾ
 ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜੋਕ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯਾਤਰੀਆਂ
 ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਾਂ। ਬਰੋਬਰ ਲੰਘਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ
 ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਿਰਾ ਮੁਕਰਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਨੀ
 ਪੌਰਬਰ ਸਿਖਰਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਪੰਥੁ
 ਸਿਧੀ ਜਨ ਦੀ ਸਿਖਰਾ ਜਿਸਦੀ ਬਲਮਲਾਹਰ ਅਸੀਂ
 ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਹੋਲੀ ੨ ਪੰਥੁ
 ਉਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਰ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਾਰ ਆਪਾ
 ਸਿਧੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਪ੍ਰਕਟ ਹੋਈ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸਿਧੀ ਜਨਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਜੋ ਬੀਬਰ ਦੇ ਨਾਲ
 ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਬੀਬਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਿਆਂ
 ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪਰਬਰ
 ਦੇ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵਸੀਲਾ
 ਬਨਾਕੇ ਬੋਰ ਬੋਰ ਵਿਚ ਅਧਿਕ ਪਵਿਤਰਤਾ ਦੀ ਅਰ
 ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮੂਰੂਪ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸ
 ਮੇਹਨਤ ਤੋਂ ਹਰ ਕੋ ਦੂਜੀ ਮੇਹਨਤ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ
 ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਭਾਵ ਕੇ ਦੂਜੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਰਦੀ

(੭੪)

ਹੇ ਆਰ ਨਿਸਤਰਾਂ ਹੋਈ ਹੋਈ ਸਿਲੀ ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ
ਜੀਵਨ ਅਪਣੇ ਮੰਤਰ ਆਪਣੇ ਲੀਡਰ ਆਰ ਉਸ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਵਾ ਧਿਯਾਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਲੀ ਜਨ ਲੜੀ ਬੰਦ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰ ਇਕ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਇਕ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਇਕੱਠਾ
ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਤਵਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ
ਅਸੀਂ ਭਾਵ ਕਈਆਂ ਹਨ ਉਸ ਅੰਦਰੋਂ ਅਰ ਵਧੀ
ਹੋਈ ਭਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵਿਚੀ ਦੀ ਇਕੱਠਾ
ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕੋਮਾਂ ਅਰ ਇਕੱਠੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕੀਤੀ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇਕੱਠੀ ਵਾਰ ਪੰਕਤ ਪੰਕਤੀ ਪੁੱਛ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਕੋਈ ਕੌਮ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਜ
ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ
ਹੈ। ਸਿਖਤਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਰਥਾਤ ਸਿਲੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ
ਵਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਲ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਮੌਲੂਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਸਰਬ ਸਿਲੀ ਜਨਾਂ ਵਿਚ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਿਲਾਪ ਕਾਇਮ
ਹੋ ਜਾਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਖੀਆਂ ਸਕਤੀਆਂ ਆਰ ਸਾਰੇ
ਕਲ ਸਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਪੈਰਵਰਤ ਬਤਰਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਸਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਚ ਉਨਤੀ ਕਲ ਅਨੁਸਾਰੀਆਂ।
ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਿਲੀ ਜਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦਾ ਕਾਮੀ

(੩੫)

ਵਿਦਿਆ ਦਿਖਾ ਕੇ ਹੋਂ ਆਏ ਵਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੀ
ਅਸਥੀ ਉੱਲਥੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਈ ਵਿਚ ਨਿਰਜੀਵ ਹੋਣ
ਨਿਸ਼ਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ
ਭੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਤਵਾਰੀਖ ਸਭ
ਅਭਾਵਤਾ ਦੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਅਰ ਉਸਦੀਆਂ ਭੌਤੀ
ਕਾਫ਼ੇ ਕਰਤਬ ਸਾਨੂੰ ਦਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ
ਅਹਿੰਸਾ ਕਰਤਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਧੀ ਜਤਨ ਨੂੰ
ਉੱਲਥੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ
ਅੰਗਾਭਿੰਨ ਦੇਵੀਏ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਵੇਲਾ ਅਤੇ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ
ਉਸਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਅਰ ਪਰਿਯਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ ਈਸ਼ਵਰੀ ਨਿਸ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਹੁਸ਼ੀਰ
ਸਾਡੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਸ਼ੀਰ ਕੇਵਲ ਅਪਣੇ ਮਨ ਨਾਲ ਹੀ
ਅਭਾਵ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂ ਸਿਧੀ ਦਾ ਮਨ ਅਰ ਰਜਾਈਵੀ
ਨਹੀਂ ਮਲੁਮ ਕਰੇ । ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਸਾਡੇ
ਅਪਣੇ ਕਰਤਬ ਕੀ ਹਨ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਸਿਧੀ
ਵੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਭੌਤੀ ਮਲੁਮ ਕਰੀਏ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਸ਼ੀਰ
ਅੰਗਣਾ ਮਸੀਹ ਪੰਥ ਦਾ ਇਤਫਾਕ ਬੜਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ
ਵਿਅੰਗ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨ ਸੀ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਅਪਣੇ
ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਿਛਲੇ ੧੮੦੦ ਕਰਕੇ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਭਿੰਨ ਹੈ ।

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣੋ ਕਿ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ
ਹੁਸ਼ੀਰ ਅਪਣੇ ਕਰਤਬਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ । ਕਿਸੇ
ਅੰਗ ਹੁਸ਼ੀਰੀਅਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀਵੀ ਦੇ ਕੀ

ਤੁਸਾਨੀਆਂ ਤੁਲਾਂ ਦੇ ਉਤ ਦੋਣ ਵਾਲੀ ਸਭਾ ਤੇ ਹੈ ਤੁਸੀਂ
 ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸਾਨੀ ਸਿੱਖੇ ਵਾਲੀ ਉਸੇ ਚਿਨ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ
 ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਚਿਨ ਤੁਸਾਏ ਲਈ ਵਿਚਿਅਾ ਦਾ ਰਾਹ
 ਮੇਲਿਆ ਗਿਆ, ਪੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਸ ਕਰਨ ਵਿਚ
 ਅਨਗਹਿਲਤਾ ਕੀਤੀ, ਯਾ ਜਿਸ ਚਿਨ ਅਜਿਹੇ ਵਸੀਲੇ
 ਤੁਸਾਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਭਾ ਵੀ
 ਕਾਫ਼ਾ ਪਲਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਨੇ ਚਿਰ
 ਬੀਕਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਅਵਿਦਯਾ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਰਖਣਾ ਖਰ
 ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਿਚ ਰਹੀ
 ਬਕਸ਼ਿਆਂ ਹੋਕੇ ਕੰਮ ਲਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ
 ਨਹੀਂ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਵਿਦਯਕ ਹੋ, ਕਿੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ
 ਵੇਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਜਦੋਂ ਅਵਿਦਯਾ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੰਦੇ ਹੋ।
 ਕਈ ਵਾਰੀ ਤੁਸਾਭਾ ਮਨ ਤੁਸਾਨੂੰ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ੁਰ
 ਨੇ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਠਾਈ
 ਚੇਨ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸਾਭਾ ਕਰਕਰ ਠਹਿਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ।
 ਪੰਤੂ ਢੇਰ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
 ਨੂੰ ਸੁਸਤ ਅਰ ਬੇਕਾਰ ਪਿਆ ਰਹਿਣ ਦੇਂਦੇ ਹੋ ਯਾ ਸਚੋਂ
 ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਈਸ਼ੁਰ ਤੁਸਾਏ ਮਨ ਵਿਚ
 ਕਈ ਸੰਤਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਉਤਪਤ ਨਾ ਕਰਦਾ ਜੋ ਕਰ
 ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਤਤਤਾ ਦੇ ਵਸੀਲੇ
 ਤੁਸਾਨੂੰ ਨਾ ਬਖਸ਼ਦਾ। ਢੇਰ ਭੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਨੂੰ ਮਲੂਮ
 ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਸਤਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਬੇਆਸਤਾ ਦੇ
 ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰ ਮੀਸਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ

ਜੇਕਰ ਪੰਥ ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਇਕ ਦੂਜਾ
ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਿ ਦੇਵਾਂ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣੇ ਪਸ਼ੁਕਲ
ਦੇ ਤੌਰ ਸਚਜਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ
ਦੁਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਭੁਲਨਹਾਰ ਸਦੀ ਦੇ ਹੋ ।

ਈਸ਼ੁਰ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਰ ਵਿਰਜਾਪ੍ਰਦਾਤ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਤੇ ਅਪਨਾ ਨਿਯਮ ਸਮਝ ਅਰ
ਪੈਣੇ ਦੇ ਲਕਾਉ ਤੋਂ ਸਿਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ
ਈ ਜੋ ਪਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਹੋ ਪ੍ਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ
ਮਨੁੱਖ ਕਰੋ ਪਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਾਧਾ ਯਾ ਮਤ ਦੇ ਬੋਹਦ
ਓਕਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਨਾ ਰਹੋ, ਕਿੰਤੂ ਸਾਰੇ ਸਮਝਾਂ ਅਰ
ਪਾਸੀਨ ਅਰ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਤ ਦੀ ਅਧਿਕਤਰ ਕਾਏ ਨੂੰ
ਦੇਖੋ ਅਰ ਸਦੇ ਕਈ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਰਜਾਵੀਦੀ ਨੂੰ
ਅਪਨੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖੋ
ਨਿਬੰਧਨ ਕਰ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਤਤਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੇ
ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੇ
ਈਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਇਕ ਸਤਰ ਨੂੰ ਪਸ਼ੁ ਲਿਆ ਹੈ ।

ਮੇਰਾ ਨਿਬੰਧਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਭਾਇ
ਤੇ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਰਜਾਵੀਦੀ ਨਾਲ ਸਿਧੇ ਉਹ ਮੇਰੇ
ਪੈਰਸਰ ਮਨ ਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸ ਵਲ ਤੋਂ
ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਦੀ ਬਾਝ
ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਹੁਣ ਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ਬਾਝੀ ਹਾਂ ॥

ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਭੀ ਖੋਮ ਭਾਵ ਨਹੀਂ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਕਿਸਤਾਂ ਜਿਥੇ ?

ਦੁੱਖੀ ਗੋਬਰ ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੱਖੋਂ ਦੱਸਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਠਤੀ ਕਰ ਸਕੋ । ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਟ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇ ਜਿਸ ਤੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਫੁੱਲ ਘੰਟੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾਂ ਦੀ ਭਾਲਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰ ਸਕੋ । ਇਸਦੀ ਭੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੀ ਬੱਚਤ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਵਿਕਰਾਂ ਖਰਚਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਵਲੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਠਿਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਿਕੋਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਿਆਲ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਬਦਲਾ ਅਤੇ ਅਨਿਆਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੋ ਇਹੋ ਤੀਕਰ ਕਿਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਯਨਾਲ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਕਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਓ । ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੀ ਦੱਸਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਤਨ ਕਰੋ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਕੇ ਦੇਵੋ ਕਿ ਇਕ ਮੰਤਵ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਫ ਕਰਨ ਵ ਸ਼ਾਨਕੇ ਕਰੋ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਕੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ

ਚੋਖਾ ਭਾਗ

ਸਾਡੇ ਕਰਤਵ ਸਿਸ਼ੀ ਸੰਬੰਧਿਕ

ਤੁਸਾਡੇ ਸੇਸ਼ਦ ਕਰਤਵਜੋ ਸਮੇਕਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਸੇਸ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਆਪਨੀ ਬਿਤੀਦੇ ਇਤਥਾਨਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਾਕੀ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹ ਕਰਤਵ ਹਨ ਜੋ ਸਿਸ਼ੀ ਦੀ ਬਾਬਤ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਰਤਵ ਹਨ। ਯਥਾ ਮਹਿਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਤਵ, ਪੁਤਰ ਦੇ ਕਰਤਵ, ਪਤਿ ਦੇ ਕਰਤਵ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਰਤਵ ਜੋ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਯੋਧ ਕਰਤਵ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਨ ਇਸੇ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੋ ਥੀਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਂ ਅਯੋਧ ਤੇ ਮਾਫ਼ੇ ਹੋਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚੀ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ ਉਹ ਉਹੀ ਮੰਤਵ ਅਰ ਉਹੀ ਕਰਤਵ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ ਪੌਰਸਕ ਕਰਤਵ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤੁਸਾਨੂੰ ਪਿਤਾ ਬਨਯਤਾ ਦਿਖਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੀਸ਼ਮ ਦੀ ਮੁਸਾ ਅਰ ਇਸ਼ਟਨਿਯਮ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾਈ ਦੀ ਵਿਚਿਖਾ ਪ੍ਰਦਾਤੋ। ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਧੀ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਭੇਦਕ ਅਤੇ ਬੇਰਦ

ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼-ਵਾਸੀ ਨੂੰ
 ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ ਕਿਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਇਛਾ ਅਤੇ ਵੀਤ ਰਸਮ ਦੇ ਖਾਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਸੀਧ ਪਹਿਲੇ ਤੋਂ ਕਾਇਮ ਹੈ ਇਸ
 ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਚਲਿਆਈ ਦੇ
 ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜੇ ਹੋਣਗੇ ਪਰ
 ਹੋਰ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਰ ਸਕੇ ਸੇ ਕੰਮ ਹੋਣ। ਵਧਾ ਹੈ ਕਿ
 ਉਸ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਕਲਾ ਸਭਨ ਸਥ ਕੰਮ ਨਹੀਂ
 ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਨ ਦੇ ਸਥੇ ਦੇ ਮਧ
 ਵਿਚ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈ ਕੇ ਵਿਅਰਥ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ
 ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਿਖਾਸ ਉਸਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਲੋਕ ਤੁਸੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਵਾਂਗ
 ਕਾਰਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਵਾਂ ਤੇ ਬਾਂਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਉ
 ਆਪਣੇ ਕਟੌਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਬਤ ਲੋਕ
 ਕੀਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਣ ਵਧ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ
 ਘਟਨਾ ਦੀ ਖੁਦਕਰਾਰੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਂਦੇ ਹਨ,
 ਜੋ ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪ ਤੁਸੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੰਚਾਉਣ
 ਵਾਲੀ ਹੈ। ਕਟੌਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ
 ਘਟਨੇ ਦੇ ਅੰਤਰ ਪਿਛੇ ਜਾਣਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿ ਉਹ
 ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਪੌਰੇ ਦੇ
 ਹੋਣੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਜੇ ਹੋਰ

ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ
ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੈਠ ਰਹਿਣਾ ਇਹ ਗੱਲ
ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਸ਼ ਹੋ ਯਾ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ
ਕਹੋ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਬੁਧਿਮਤੀ ਪੈਰਸ਼ਕ
ਅਤੇ ਵਿਮਾਨੀ ਉੱਨਤੀ ਕੇਵਲ ਇਕੱਤਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ
ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਉੱਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ
ਪੁਰਸ਼ ਉਸਦੀ ਹਦ ਨੀਯਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਸਿਧੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਥਾਵਤ
ਜੋ ਕੁਝ ਹਨ ਤੀਕਰ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਹੋਣਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹੀ
ਹੈ। ਇਹੋ ਉਹ ਗੁਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਰਸ਼ਕ ਸੰਬੰਧਤਾ
ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਰ ਇਹੋ ਉਹ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਇਕ ਜਾਨਦਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ
ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹੋ ਉਹਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚੋਂ
ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਬੀਜ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ,
ਤੁਸਾਡਾ ਸਰਬ ਜੀਵਨ ਇਸ ਵਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ
ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦੇ
ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਪਕਾਸ਼ ਕਰ ਦਿਓ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ
ਵਿਚ ਲਿਆਓ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ
ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਭੀ ਪਹਿਲੇ ਯਾ ਪਿਛੋਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪ
ਬਾਹੁੰਦੇ ਯਾ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦਬਾਏ ਦਾ ਅਵਸਰ
ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਦਵੀ ਤੋਂ ਡਿਕਕੇ ਹੋ

ਪਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅਪਣੇ
 ਜੀਵਨ ਦੇ ਈਸ਼ਵਰੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹੋ। ਸਿੱਖੀ
 ਭਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸਭਾਵ ਮਿਲਿਆ
 ਜਲਿਆ ਹੈ, ਸਦੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੀ ਚਾਹੀ
 ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਆਪ ਚੁਕਾਉਂਦੇ
 ਯਾ ਉਸਦਾ ਚੁਕਾਯਾ ਜਾਨਾ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਨਿਸਸੰਦੇਹ
 ਤਦੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋ। ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਇਹ
 ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ੨
 ਪੁਰਿਆਂ ਕਰੋ, ਜੇ ਕਰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਮਨਯਾ ਅਜੇਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ
 ਉਸਨੂੰ ਅਜੇਹੀ ਬਧਮਤਾ ਸੰਪੰਨ ਉਤਪਤ ਨਾ ਕੀਤਾ
 ਜਾਂਦਾ, ਕਿੰਤੂ ਉਸਦੀ ਇਛਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਿਯਮ
 ਸਰਬ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਰਬ ਸਿਖੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਸਨੂੰ
 ਉਸਨੇ ਅਪਣੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਪੁਰਮ ਹੋਵੇ।
 ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਿਯਮ ਅਰ
 ਪੁਰਣਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੇ ਭਾਇਰ ਹੋਣ ਦੀ
 ਬਾਥਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਉਸਨੇ ਸਿਥਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਰ ਇਸ
 ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ
 ਵਿਚਾਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਚਮਕ ਚਮਕ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਦਾ
 ਰਹੇ। ਉਸਦੀ ਸਿਥਟੀ ਹੌਲੀ ੨ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲੀ-
 ਅਤ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋ ॥

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੁਝ ਚਿਨ ਦੀ ਹਸਤੀ ਵਿਚੁ ਜੋ
 ਸਿਖਤਾ ਅਰ ਚਕੁਸਤੀ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬੇਹੋਰ ਹੈ
 ਉਸ ਈਸ਼ਵਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਪੁਰਨ ਅਰ ਅਮਿੱਟ

(੧੩)

ਭੇਰ ਤੇ ਜਾਨ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰੰਤੂ ਸਿਧੀ ਦਾ ਚਲਾਕ ਇਕ
 ਕੁਸੇ ਉਪੰਤ ਅਪੁਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਘੋੜਾਂ ਦੇ ਕਾਬਲ
 ਲਗੀ ਬੰਦ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਭੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋ
 ਲਈ ਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਰਬ ਅਮੀਰ ਵਸੀਰ ਭਾਈ
 ਪੁਜ ਇਸ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ
 ਸਰਬ ਸਿਧੀ ਹੀ ਇਸ ਈਸ਼ੁਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ
 ਕਰਨੇ, ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣੇ ਅਰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ
 ਨੂੰ ਬਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ॥

ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਇਸਲਈ ਬਖਸ਼ਿਆ
 ਮੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਜਨਾਂ
 ਵੀ ਬਲਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰੋ ਇਸ ਲਈ ਕਿ
 ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਪੈਰਸ਼ਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਅਪਨੇ ਸਿਧੀ
 ਜਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ
 ਦਿਓ। ਅਰ ਅਪਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਵਾਰਾ ਉੱਨਤੀ ਅਤੇ
 ਸੱਤਤਾ ਦੀ ਮਲੂਮੀ ਦੇ ਇਕਤਤ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜਿਸਨੂੰ
 ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਨਤੀ ਸਰਬ ਅੰਗਾਂ
 ਦਾ ਭਾਗੀ ਠਹੇਰਾ ਜਿਯਾ ਹੈ ਇਕ ਅਸਬੂਲ ਵਧੀਕ
 ਕਰੋ। ਤੁਸਾਂ ਕਰਤਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਆਪਨੂੰ
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦਿਓ, ਆਪ ਪੂਰਨ
 ਬਨਣੇ ਅਰ ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਬਨਾਉਣ ਦਾ
 ਕਰਨ ਕਰੋ ॥

ਏਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ੁਰ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ।
 ਈਸ਼ੁਰ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਈਸ਼ੁਰ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਈਸ਼ੁਰ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ॥

(੨੨)

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਈਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਾ ਅੰਗਾਂ ਦੇ
ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਵੀਤ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ
ਜਾਂ ਅਜੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਈਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
ਉਸਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜੋ
ਵਿਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤੀ ਜਨਮੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅੰਗ (ਨਸਲੀ)
ਹੋਈ ੨ ਉਸਦਾ ਸਹਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਆਈਆਂ
ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਬਰਾਬਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀਆਂ
ਚਲੀਆਂ ਜਾਨਗੀਆਂ ਜਿਥੇ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹਾ ਈਸ਼ੁਰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਕਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ
ਕਰੋ ਅਰ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਧਾਓ, ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਸਦਾ
ਮੰਦਰ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼
ਹਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਚਰਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸਦੀ
ਭਲੀ ਕੋਈ ਖੇਦ ਨਾ। ਅਧਰਮੀ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਰਤਨ
ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਯਾ।

ਇਹ ਕਹਿਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ, ਸੇਕਰ ਇਹ ਜਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਏ ਕਿ
ਵਿਰੱਕਤ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਿਰਕੇਵਲ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਰੋਬਰ ਵਿਚ ਖਰਾਬੀ
ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ
ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਰਤਵ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਕਲ
ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਤ੍ਯ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋ।
ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਿਸ਼ੀਜਨ ਹੋਰਤੀ
ਏ (ਜੋ ਭਲੀ ਸਾਧਿਕਾ ਦੀ ਪੁਤਰੀ ਹੈ) ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਭਲੇ

(੨੬)

ਵਿਚ ਭੁਲ ਵਿਚ ਪਈ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਅਰ ਆਪਣੇ ਦੇਖਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭੁਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਛਾ ਅਤੇ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਰਤਵ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਤੁਸਾਡੇ ਸਿੱਖੀ ਜਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਆਤਮਾਂ ਵਿਚ ਈਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਕਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਹੋਵੇ। ਪੰਤੂ ਤੁਸਾਡੇ ਇਰਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਭੁਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪੁਰਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਤੁਸਾਡੇ ਨਿਆਈਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰੋਸ਼ਕ ਚਤੁਰਤਾ ਨੂੰ ਬਟਲਾਯਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਸਸਤ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਕੀ ਇਸ ਭੇ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਨ ਦੀ ਸਰਮਤਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸਤੇ ਧਰਮ ਰਖਦੇ ਹੋ।

ਇਕ ਕੌਮ ਚਾਹੇ ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਹਨ ਜਾਂ ਪੋਸੀਡਾ ਵਾਸੀ ਚਾਹੇ ਇਟਲੀ ਜਾਂ ਸਰਕੋਡੀਆ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰ ਆਪਸਵੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉਚਾ ਕਰ ਦੀ ਯਾ ਲੜਦੀ ਹੈ । ਜਾਂ ਜਿੱਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਈ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਕੀ ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣਕੇ ਤੁਸਾਡਾ ਮਨ ਧੜਕਨ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਮੁੱਢੀ ਉੱਥੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਚਾਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਉਦਾਸ ਕਰੇ

(੪੫)

ਵਾਂਞੀ ਹੈ ? ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਸੇ ਪਹੁੰਚਣੀ । ਇਹ
ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਰਖ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਲੱਖੋਂ ਕਿ ਸਰਬ
ਸੰਸਾਰ ਚੁਪ ਹੈ ਉਹ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਚਿਆਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ । ਬੜੀਆਂ
ਤਕਲੀਫਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਕੋਈ
ਹੋਣਾ ਅਰ ਵਾਹੇ ਮਿਲਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਜੋ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਲਈ ਉਸ
ਪੁਰਖ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦੇ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਸੇਸਟ ਬਹੀਸ਼
ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਸਦਦੇਹੋ ? ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਉਸਪੁਰਖ
ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਯਾਦ ਰਖਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ
ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਨਾਲ ਸਿਖਦਾ ਦੇਂਦੇ ? ਕੀ
ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯੂਨਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦੇਖ
ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇਹੀ ਰਹ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਰ
ਮਾਨਨੀਯ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਕਬਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਮਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ
ਤਵਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦੇ ਹਨ ?

ਯੂਨਾਨ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉਹ ਕਾਰਨਾਮੇ ਜੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ
ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ
ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਕਦੀ
ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਤੀਕਰ
ਬਹੀਸ਼ ਕਹਿਕੇ ਸਦਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਇਦ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ
ਧਰਮ ਦੇ ਲਈ ਜਾਨਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਨ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮੀ
ਨਹੀਂ ਹੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਯ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

(੮੬)

ਰਬ ਇਕ ਆਬਾ ਪੈਰਬਕ ਉੱਨਤੀ ਦੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ
ਵਿਚ ਤਿਆਗ ਦਿਤੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਤ ਹਾਂ
ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਉਪਮਾ ਯਾ ਉਸਦੇ ਲਈ ਸ਼ੋਕ ਕਰਦੇ
ਹੋ ਉਹ ਇਕ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਕੌਮ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ
ਹੀ ਅਨਜਾਨ ਹੋ ਅਰ ਇਕ ਬਿਨ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਫੌਰ
ਤਸਾਨੁ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਕੀ ਪੁਛਾਹ ਹੋਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਠੀਕ ਇਸ ਕੌਮ ਤੇ ਪੋਪ ਯਾ ਸੁਲਤਾਨ ਯਾ ਸ਼ਾਹ
ਬੇਈਰੀਆ ਯਾ ਚਾਰਰੂਸ ਯਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪੰਜਾਬ
ਅਧਿਰਾਜ ਹੈ ਯਾ ਕੌਮ ਦੀ ਰਬਾਈਦੀ ਨਾਲ ਇਕ
ਆਬਾਦ ਰਾਜ ਦੇ ਬੇ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ?

ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਢੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ
ਆਬਾਬ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਸਾਨੁ ਕਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਆਦਮੀ ਜੋ ਦੇ ਹਥਾਰ ਵਰੇ ਪਹਿਲੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਉਹ
ਕੌਮਾਂ ਜੋ ਇਸ ਢੇਲੇ ਦੂਰ ੨ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੜ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ ਅਰ ਉਹ ਸਹੀਦ ਜਿਸਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ
ਲਈ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪ
ਕਈ ਜਾਨ ਨਾ ਦੇਂਦੇ ਇਹ ਸਭ ਤੁਸਾਢੇ ਭਰਾ ਹਨ ਅਰ
ਨਾਂ ਕੇਵਲ ਅਸਲ ਅਰ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ
ਭੀਤੁ ਮੇਹਨਤ ਅਰ ਮੰਤਵ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਭਰਾ
ਹਨ, ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਸੀ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਪੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਕਾਰਨਾਮੇ ਥਾਕੀ ਹਨ ਅਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਅਰ ਦਿਮਾਯੀ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਲਈ ਅਪਨੀ
ਵਰਤਮਾਨ ਪਦਵੀ ਤੇ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ? ਉਹ ਕੌਮਾਂ ਆਖਣੇ

(੮)

ਖੁਨਨਾਲ ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ
ਸਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ
ਕਾਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ। ਉਸ ਸ਼ਹੀਦ ਨੇ ਅਪਣੀ
ਪਾਠ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਦਰੀ ਸਿਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਲਈ
ਅਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੀਕਰ ਕਿ ਸਾਲ
ਤੀਕਰ ਜੇ ਕਰ ਉਸਦੀ ਲੋਕ ਪਏ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਨਾ
ਉਸਦਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ਇਸ ਕਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ
ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਅਪਣੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ
ਮੋਹਰਾਂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ਥੱਲੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਪਣੀ
ਪੌਰਬਕ ਉਨਤੀ ਦੇ ਮਿਲਸਿਲੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿਤਾ ਹੈ,
ਈਸ਼ਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗਾਂ ਇਸ ਕਾਲ ਦਾ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਦਰ ਵਾਲੀ ਅੰਧ ਤੁਸਾਡੇ ਸਤਨ ਅਰ ਉਦਮ
ਅਤੇ ਤੁਸਾਡੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸੈਫਾ ਲੈਕੇ
ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮਝਕੇ ਅਰ ਸਚਜਾਈ ਦੀ ਸਿਖਤ
ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਅਧਿਕ ਪੱਕਿਆਂ ਅਰ ਸੇਧ
ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭੀ ਘਟ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਗਲ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੌਰਬਕ ਚਤੁਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਤੋਂ ਵਲ
ਪਾਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਬਾਵਭ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਡਿਰਾਦੇ ਨੂੰ
ਅਧਿਕ ਸਿਖਤਾ ਕਰੇਗੀ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਉਨਤੀ ਅਰ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਭਾਟ ਕਰ ਦੇਣੇ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਚਾਹੇ

(੪੬)

ਕਿਸੇ ਥਾਉਂ ਵੇਲੇਕਰ ਸਤੁਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਾਰ ਅਰ
ਉਨਤੀ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਆਏ ਥਾਹੇ ਕਿਸੇ ਥਾਉਂ
ਕੋਈ ਨਵੀ ਸਤੁਕਤਾ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ,
ਥਾਹੇ ਕਿਸੇ ਥਾ ਵਿਚਕਾ ਉਨਤੀ ਅਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ
ਇਕ ਪੈਰ ਅਗੇ ਵਧਾਯਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪੈਰ ਅਗੇ ਵਧਾਯਾ
ਜਾਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਸਥਤਾਈ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹ
ਛੋਟੀ ਯਾ ਬਿਰਾਕੀ ਸਾਰੀ ਸਿਧਟੀਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ।

ਤੁਸੀ ਸਾਰੇ ਇਕ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹੋ, ਇਹ ਸੈਨਾਂ
ਇਕ ਹੀ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਇਕ ਰਾਹਾਂ
ਤੋਂ ਅਗਵਾਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪਲਟਨਾਂ
ਵਿਚ ਵੰਡਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਸੀ ਅਸੇ ਤੀਕਰ-ਕੇਵਲ
ਅਪਨੇ ਨਸੀਕੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਵਰਦੀਆਂ ਦੀ
ਰੰਗਾ ਰੰਗੀ, ਬੋਲੀਆਂ ਭਿੰਨ ੨, ਉਹ ਪੈਂਛੇ ਜੋ ਕਈ
ਇਕ ਵੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਉਹ ਪਹਾਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਲੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹ ਸਭ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਇਸ ਵੱਡੀ ਸਤੁਕਤਾ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਂਦੇ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ
ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤਲੋਂ ਹਟਾਕੇ ਕੇਵਲ ਅਪਨੇ ਪੜਾ ਉਤੇ
ਖੁਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਇਕਤੁ ਕਰ ਚਿਰਾ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ
ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਉਚਾ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਸਿਧਟੀ ਰਖਦਾ
ਅਰ ਤੁਸਾਡੀ ਨਕਲ ਅਰ ਹਰਕਤ ਦੀ ਸਿਖਤਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ, ਜਿਸ ਮਨਸੂਬੇ ਨਾਲ ਇਹ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਯਾਈ ਹੈ
ਉਹ ਕੇਵਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਹੈ ਅਰ ਉਹ
ਅੰਤਕਾਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵੀਖ ਵਿਚ ਇਕ ਕੰਢੇ ਦੇ ਕੀਵੇਂ

ਫਿਰਕੂ ਕਰੇਗਾ ।

ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਕਿੰਨੀ ਫਿਰਕੂ ਫਿਰਨੀ ਚੋਹਾ ਧਰਮੀ ਦੇ
ਵਿਚ ਨਿਯਤ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਾਡੇ ਆਤਮਾਂ ਦੇ
ਅੰਤਰ ਸੁਰਕਦਾ ਅਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ
ਨੀਂਹ ਹੋਵੇਗਾ । ਅਰ ਧੂਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਨਤਾਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਦੀ ਨੀਂਹ ਸੀ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਚੀਵੀ ਦੇ ਨਾਉਂ
ਭੇਂ ਸਦਦੇ ਹਾਂ । ਅਰ ਕਿਹਾ ਨਸੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਛੋਟੀ ਗੁਰਨਮੇਂਦ
ਅਰ ਅਪਨੇ ਕਰਤਵਾਂ ਦੇ ਸੁਰੂਪ ਦੀ ਵਾਧਤ ਅਸੀਂ
ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ॥

ਪਹਿਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਬੀਬਰ ਨੂੰ ਜਾਨਿਆਂ ਤਾਂ
ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਨਾ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ
ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਇਛਾ ਹੀ ਕੀਤੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜੰਬ ਨੂੰ ਜਾਨਿਆਂ
ਉਸ ਦੇ ਪੇਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਨਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬਰ ਅਰ
ਅਪਨੀ ਪੈਰਸਕਤਾਈ ਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਭਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ
ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਉਦਕਾ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਹੀ
ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਟਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦੇ
ਭਿਰਦੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਠਨ
ਸੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ
ਬੀਬਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹਿਆ । ਯਥਾ ਉਸ ਬਿਛ ਵਿਚ ਜਿਸ
ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਸਲੀ ਭਿਯਈ ਦੇਖੀ ਸੀ ਉਥੇ ਸੁਟਾਨ
ਵਿਚ ਜਿਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਚੰਦੂ ਕਾਇਮ

(੬੪)

ਸੀ। ਉਸ ਜਨੌਰ ਵਿਚ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਉਸੇ ਦਾ ਨਾਉਂ ਪੰਥਿਕ ਗਿੱਤਹਾਸ ਵਿਚ ਅਸਥੂਲ ਪੁਸ਼ਾ ਰਖਣਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕੁਟੰਬ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਦੂਜੇ ਘਰਦਾ ਵਿਚ ਇਉਂ ਕਹੇ ਕਿ ਅਪਣੀ ਪੈਰੋਸ਼ਕਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਉੱਤੇ ਪਤ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਭੱਲੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਰਦੇਸੀ ਕਿੰਤੂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਘਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਪਣੀ ਜਾਤੀ ਅਰ ਅਪਣੇ ਕੁਟੰਬ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਿਖਣਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸੀ।

ਪਰ ਕੁਝ ਸਮਝ ਪਾਕੇ ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਬਾਬਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਛਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਵਿਚ ਚੌਕਾਈ ਹੋਈ। ਲੋਕ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਿਤ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਫੱਲ ਲੈ ਗਏ ਅਰ ਆਮ ਨਤੀਜਾ ਕਢਨਾਂ ਸਿਖਣਾ। ਹੁਨ ਈਸ਼ਰ ਕੇਵਲ ਕੁਟੰਬ ਦਾ ਰਖਯਕ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਕਿੰਤੂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬਾਂ ਘਰਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਚੌਖਣਕ ਬਣ ਗਿਆ ਅਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਅਸਥੂਲ ਪੁਸ਼ਾ ਦੂਰ ਹੋਕੇ ਬੁੱਤ ਪੁਸ਼ਾ ਅਰਬਾਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰਾਂ ਦੀ ਪੁਜਾ ਅਰੰਭ ਹੋਈ ਠਾਲ ਹੀ ਸਿਖਣਾ। ਦੋ ਚਕਰ ਭੀ ਚਿੰਨਾ ਵਛਾ ਹੋਯਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਮਝਣ ਲਗ ਗਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਣੇ ਕੁਟੰਬ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਕਰਤੱਵ ਭੀ ਨਿਯਤ

(੨੨)

ਜੀਏ ਭਾਈ ਹਨ ਕਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿ ਲੋਕਾਂ ਘਰਘਾਟ ਕੌਮ
 ਭੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਈ ਜਤਨ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਾਕਾ
 ਭੀ ਇਸਦੇ ਸਿਫਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਭੀਕਰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ
 ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਹਰ ਇਕ ਕੌਮ ਨੇ ਦੁਜਿਆਂ
 ਨੂੰ ਵਹਿੜੀਆਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿਹਾ
 ਹੀ ਸਮਝਦੀ ਅਤੇ ਖੋਰ ਜਾਰ ਯਾ ਢਲ ਕਪਟ ਨਾਲੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਤ ਲੰਨੇ ਯਾ ਖੋਦ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਦਾ ਜਤਨ
 ਘਰੰਭ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਕੌਮ ਵਿਚ ਇਸੇ ਇਲਾਕੇ
 ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਦੇਸੀ ਅਥਵਾ ਵੱਹੜੀ ਲੋਕ ਸਿਥਿਤ ਸਨ।
 ਲਖਾਂ ਆਦਮੀ ਅਸਿਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰਚਭਾ ਦੀਆਂ
 ਪੰਥਕ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਬਰੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ
 ਜੋ ਛੋਟੀ ਪਦਵੀ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨਿਬਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।
 ਜਿਸਤਰਾਂ ਕਿ ਆਚਾਰ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸੇਵਕ ਹੁੰਦੇ
 ਹਨ, ਪੌਰਬਕ ਅੰਧ ਦੇ ਇਕ ਹੋਣੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇਵਲ
 ਈਸਰੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।
 ਪਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਣੀ ਹਕੀਮ ਭੀ ਕਈ ਈਸਰ ਦੀ
 ਧੁੰਧਾ ਦੇ ਯੋਕ ਸਨ ਅਰ ਮੂਸਾ ਨੇ ਖੁਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਦਾ
 ਪੱਕਾਸ਼ ਲਗ ਦਿਤਾ ਸੀ (ਚਾਹੇ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਬੰਧਨ
 ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਲਾ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਹੀ ਕੌਮ ਨੂੰ
 ਈਸਰ ਦੀ ਚੋਟਵੀਂ ਕੌਮ ਆਣਦਾ ਸੀ) ਪਰ ਇਹ ਉਸ
 ਵੇਲੇ ਭੀਕਰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ ਜਦੋਂ ਤਕ
 ਕਿ ਰੂਮ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਵੱਡਿਆਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੇਕੀ
 ਸੀ ਅਰ ਈਸਰੀ ਬਰਮਦੀ ਸਿਖਤਾ ਖੋਲੀ ॥

(੮੬)

ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਇਕ ਅਵਸਥਾ ਅਰ ਨਿਰਾਵਸਥਾ ਦੇ ਸਚਿਆਈਆਂ ਸਨ। ਈਸ਼ੁਰ ਇਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਈਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਅਰ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਚੱਕਰ ਵਲੋਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਿਰਿਆਂ ਤੀਕਰ ਵਧਾ ਦਿਤਾ। ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਸੇ ਕੁਟੰਬ ਅਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਦੋਂ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਦਮੀ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਥਾਂਉਂ ਹੋਵੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਅਮਿਟ ਆਤਮਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਅਪਨੇ ਈਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਲ ਜਾਨਾ ਜਿਸਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਏਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਨਾ ਅਰ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣਾ ਉਸਤੇ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਧੀਆਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀਜ ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਥ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀ। ਪੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਂਡੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾ ਭੁਲ ਦੇ ਤੌਰ ਜਾਣਿਆ ਯਾ ਅਧਰਮ ਵਸਤੂ ਦੇ ਯੋਗਤਾਨ ਹੋਏ। ਇਹ ਛੇਤੀ ਸੋਧਤਾਈ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਮੂੰਹੋਂ ਉਚਾਰੇ:-

“ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਹਾ ਸਾਡੇ ਤਿਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵਸਦਾ

(੬੬)

ਜਦੋਂ ਸੋਫੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਸੋਫੇ ਦਾ ਇਕ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਇਸਤਰੀ ਹੀ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਂ, ਇਕ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਇਕ ਸਰੀਰ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਹਾਂ। [ਪੈਰ: ਦਾ ਖਤ ਰੁਮੀ-ਆਂ ਨੂੰ ਥਾਬ ੧੨ ਆਇਤ ੪]

“ਹੋਰ ਮੋਰੀਆਂ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਾਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਲੇਕਿੰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਲਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਹੀ ਇੰਸਾਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੀ ਚਰਵਾਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।”

[ਯਹੂਨਾ ਥਾਬ ੧੦ ਆਇਤ ੧੬]

ਇਸ ਵੇਲੇ ਭੀ ੧੯੦੦ ਵਰੇ ਦੀ ਮੋਹਨਤ ਪਠਾ ਅਤੇ ਪੀਖਯਾ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਂ ਭਰਿਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਹਰ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਥਾਬਤ ਕਿੰਤੂ ਸਰਬਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਤ ਪੌਰਸ਼ਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਪੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕਤਰਤਾ ਦੀ ਥਾਬਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਿਖਰੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਜਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਲਿਆਈਏ। ਅਸਾਂਨੂੰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਅਜੇ ਰੀਕਰ ਇਹ ਹੀ ਸਿਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਸਿਖਰੀ ਜਨ ਮਾਨੋਂ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਇਕ ਹੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਰਾ ਰਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ, ਕਿੰਤੂ ਇਹ ਭੀ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਉੱਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਉੱਨਤੀ ਕਰਨ ਲਿਖੇ, ਅਖੀ

ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚਿਕਾਰੇ ਹੀ ਮਾਨਸ
ਕਰਨ। ਅਰ ਸੋਚਣ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ
ਹੋਣੀ ਸਾਡਾ ਕਰਤਬ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸਾਂ ਨੇ ਅਸੀਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਉਣਾਂ ਹੋ ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋ ਸਰਬ ਸਿੱਖੀ ਜਨ ਇਕ ਭਵੀਰਕ ਪੜ੍ਹਾਉ ਦੇ
ਹਨ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸੇ ਭਵੀਰ ਦੇ ਜੋੜ ਹਾਂ ਅਰ ਉਸਦੇ
ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਲਈ ਮੋਹਨਤ ਕਰਨਾਂ ਅਰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ
ਨੂੰ ਅਧਿਕ ਸਬੰਧ, ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਰ ਚਤੁਰ ਬਨਾਉਣਾਂ ਅਸਾਂ
ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕਰਤਬ ਹੈ। ਅਸਾਂ ਅਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ
ਨਿਸ਼ਚਾ ਪਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ
ਉਨਤੀ ਦੇਨਾ ਅਰ ਪਵਿਤ ਬਨਾਉਣਾਂ ਸਾਡਾ ਕਰਤਬ ਹੈ।
ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਜੇਹੀ ਉਨਤੀ ਅਰ ਪਵਿਤਤਾ ਦੇ ਚਾਹਕ
ਨਾ ਹੋਨ ਅਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਥੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੀਬਰ ਦਾ
ਇਰਾਦਾ ਸਰਬ ਸਿੱਖੀ ਜਨ ਦੇ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਹੀ
ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਸਾਂ ਇਕ
ਅਸਿੱਧੇ ਇਤਫਾਕ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਵੀ
ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਨਤੀ ਦੇਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਏਕਾਂਤ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ
ਬਾਬਤ ਦਾਨ ਦਾ ਕਰਤਾਉ ਕਰੇ ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਅਰ ਦੇਸ਼
ਭੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਵ ਦੀ ਵਲ ਲੀਨ ਹੋਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ।

ਜਿਉਂ-੨ ਅਸੀਂ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਇਹ
ਅਧਿਕ ਸਫ ਅਰ ਪੂਰਾ ਪਾਪਤ ਕਰਦੇ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭੀ ਵਧੇਰੇ ਕਰਤਬ ਕਰਤਮਾਨ
ਅਸਾਂ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਹਮੇਰੇ ਇਕ ਸਹੀ

(੫੫)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੀੜਵਾਨ ਖਿਲਾਓਕ ਹੋਈ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ
 ਕਲੀਪੰਥ ਪੰਥਕ ਸਿਖਿਅਕ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਣੀ ਸਨ
 ਦੀ ਉਨਤੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਾਨ
 ਉਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਪੌਰਸ਼ਕ ਉਨਤੀ ਹੋਈ ਸਰ੍ਹੀ
 ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਨਤੀ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦਾਪਿ
 ਆਪਣੇ ਭਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੌਰਸ਼ਕ
 ਦੁਆ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸਾਹੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰਿਹਾਈ
 ਉਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ, ਕਿੰਤੂ ਸਭ ਤੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
 ਤੁਸੀਂ ਸਾਹੇ ਦੀ ਹੋਵੇ ਭਰ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੀਵਨ ਨੂੰ
 ਸਿਖਣੀ ਸਨਾਂ ਦੇ ਸੀਵਨ ਤੋਂ ਫਿੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
 ਤੁਸੀਂ ਸੀਵਨ ਉਸਦੇ ਸੀਵਨ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਉਸ
 ਦੇ ਸੀਵਨ ਦੇ ਆਸਰੇ ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ
 ਕਈ ਥੀਏ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈਆਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੇਰ
 ਮਮਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲੈਕੇ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹਨ ਵਿਚਾਰ
 ਕਰੋ ਤਾਂ ਜਿਸਤਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਲਵਾਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ ਆਪਣੇ ਆਲੇ
 ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖਰਾਬ ਹਵਾ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਬਣੇ ਨਹੀਂ
 ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਅਸਥੁਲਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਛੁਟ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਅਤੇ ਹਰਕਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ
 ਕੋਈ ਵਿਚ ਫਿੰਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਜਾਨਕੇ ਭੀ ਕਿ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੂਪ ਚਿਤਾ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ ਇਸ ਕਲ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿਖ ਅਸਿਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖੋ

(੬੬)

ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਨੇ ਹਰ ਇਕ ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਚੁਪ
 ਕਰਿਨੇ ਜਾਂ ਅਪਣੀ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਚਾਹੀ ਦੇ ਕੁਪਤ ਚਖੇਨੇ
 ਤੇ ਬੇਵਸ ਕਰ ਦਿਖਿਆ ਹੈ ਸਦਾ ਸਚ ਬੋਲਨ ਦੀ
 ਸਿਖਿਆ ਦੇਨ ? ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਨੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ
 ਇਹ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਕ
 ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਨ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਬਕਤੀ
 ਹੈ ਜੋ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਰ ਮਾਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝੀ
 ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਥਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ
 ਕਰੀਏ ? ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਹੜੀ ਮਾਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਲ ਵਿਚ
 ਧਰਮ ਰਖਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੀ
 ਭਾਲਿਆਈ ਲਈ ਅਪਣੀ ਰਸਾਵੀਂਦੀ ਨਾਲ ਜਾਨ ਦਿਤੀ
 ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਲ ਨਾਲ ਚੰਮਕ ਕੇ
 ਹਰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਤਨ ਤੋਂ ਮੌਜ ਰਖਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ
 ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰੰਤੂ
 ਉਸ ਦੀ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਦਾ ਭਯ ਹੋਵੇ ?

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਮਲਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਚੰਗੀ
 ਸਿਖਿਆ ਭੀ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਭਾਂ ਅਪਣੀਆਂ
 ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਚਾਨਾਂ ਅਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਈਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ
 ਨਾਲ ਤੁਸਾਂਝੇ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ
 ਦੇਵੋਗੇ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਦੁਖਾ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਖਸਕ
 ਉਲਟਾ ਦਾ ਦੁਬਾਉ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਪਣੇ
 ਅਪਣੇ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਰ ਉਠਦੀ
 ਉਠਦੀ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਆਮ ਜੋਕਰ

(੮)

ਹੁਸ਼ੀਰੀ ਮਾਰੀ ਢਾਹਾ ਥਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸਾਥੇ ਤਾਂ
ਕੀ ਇਹ ਕੀ ਉੱਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਤਕ
ਜਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਢਾਹਾ ਥਾ ਸੁਧਾਰ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ?

ਇਥੇ ਇੰਕਲਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣ ਲਿਖ ਰਿਹਾ
ਹਾਂ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਨ ਪੰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਦੇ ਦੁਰ ਕਰਨੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ
ਕੀ ਇਹ ਵਿਪਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਵਰੇ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ
ਪੈਰਸ਼ਾਦ ਦਾਨ ਇਸਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਅਤੇ
ਇਸ ਕਲ ਦੀ ਲੋੜ ਬਿਨਾਂ ਬਿਨ ਆਮ ਤੌਰ ਨਾਲ ਇਉਂ
ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਤਰ ਜਤਨ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਥੋੜ੍ਹਾ
ਵਸੀਲੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਜਾਨ। ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ
ਵਿਚ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਫੈਕਸ ਅਰ ਕੇਚਾਂ ਕੇਵਲ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ
ਮਰਜ਼ੀ ਤੇ ਲਾ ਬਿਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਵੇਸਾਂ, ਜਾਸੂਸਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਪੇਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਹੀ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ
ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਬਿਨਾਂ ਬਿਨ ਅਧਿਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।
ਅਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ
ਹੁਣ ਅਰ ਫੈਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਨਤੀ ਕਰਨਗੇ ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਰ ਸਰੀਰਕ ਢਾਹਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ
ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਕਲ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗੀ ? ਨਹੀਂ
ਇਹ ਅਵਾਜ਼ੀਤ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ

(੮੭)

ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੌਮ ਕੋਈ ਯਾਪਨੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ
ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੱਟਾ ਕਰਦੇ
ਹੋ, ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ
ਭੇਜਦੇ ਹੋ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ
ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮੰਗਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਰਦੇਸੀ ਕੌਮ
ਭਰੀਖ ਹੋ ਜਾਏ ਅਰ ਖਰਚ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ
ਅਿਫਤੀ ਉਸ ਵਿਚ ਘਟ ਜਾਏ ਤਾਂ ਕੀ ਅਜੇਹੀ ਸੁਚਤ
ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਮੰਝੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਏਗੀ?
ਜੇਕਰ ਬਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਅਨਜ ਦੇਸ਼ ਦਾ
ਬਖਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼
ਨੂੰ ਭੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ
ਦੂਜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਉਤਪਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤਾਨ ਵਿਚ
ਕਾਲ ਪਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਅਜ ਕਲ ਖਾਸ ਕੋਈ ਕੌਮੀ ਨਿਯਮ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਯੂਰਪ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਇਸਦੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ
ਸਾਥੇ ਕੌਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।
ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝਕੇ ਕਿ
ਇਹ ਸੋਝਲ ਪ੍ਰਯਤਨ ਅੱਜ ਕਲ ਯਾਮ ਪ੍ਰਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਆਪੇ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧ ਅਰ ਮਿਲਾਪ ਕਾਇਮ ਕਰ
ਲਿਆ ਹੈ।

ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਰ ਯੂਰਪ ਦੇ
ਵਿਲਾਇਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੂਬਾਈ ਫ਼ਨਾਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਸੁਧਾਰ
ਆਏ ਹੋਏ। ਇਹ ਸੁਸੀਲਾਵਾਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇਂ ! ਆਪਣੇ ਕਰਤਵ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਅਰ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕਦੀ ਇਸ ਥੱਲ ਨੂੰ ਨਾਂ ਝੁਲੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸੇਖੂ ਕਰਤਬ ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਕਰਤਬ ਨਹੀਂ ਤਰਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਸਿਖਣੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਵਲੋਂ ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਸਚੇ ਹਨ।

ਸਿਸਤਰਾਂ ਈਸ਼ਰੀ ਨਿਯਮ ਅਰ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੰਮ ਸਾਰੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਤੁਸਾਂਡੇ ਕਬਨ ਅਰ ਤੁਸਾਂਡੇ ਕਰਮ ਦੀ ਸਰਬ ਪਰਖਾਂ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਏ। ਤੁਸਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਖ ਨਿਕਲੇ ਜੋ ਆਪਣੀ ਨਿਆਇ ਅਰ ਸਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਰਾ ਜਾਣ ਲਵੋ। ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚਾਉਂਡੀ ਬੇਨਿਆਈਂ ਯਾ ਅਨਿਆਇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਕਲੀਫ਼ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੁਰਖ ਤੁਸਾਂਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੋ ਯਾ ਸੇਵਕ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹੋਵੋ ਤੁਸਾਂਡਾ ਅਸਲ ਇਕ ਹੈ ਈਸ਼ਰੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਂਦੇ ਇਕ ਪੜਾਉ ਤੇ ਹੀਸਫ਼ ਨੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮ ਅਰ ਤੁਸਾਂਡੇ ਕੰਮ ਇਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਏ ਅਰ ਇਕ ਹੀ ਥੰਡੇ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੋਕੇ ਤੁਸਾਂ ਲੜਨਾ ਯੋਗ ਹੋ। ਇਹ ਮਤੀ ਕਰੋ ਕਿ “ਜੇ ਜੀਭਾ ਅਸੀਂ ਵੈਲਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਜਿੰਨ ਹੈ” ਸਾਡੇ ਕੰਮ, ਸਾਡੇ ਅੰਬਰ, ਅਰ ਸਾਡਾ ਸਹੀਦ ਹੋਣੇ ਅਜਿਹੀ ਬਕਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਅਰ ਸਮਝਦੇ

ਹਨ, ਇਹ ਭੀ ਨਾ ਕਹੋ ਕਿ "ਹੋਰਸਿਧਟੀ ਜਨ ਬਹੁਤ ਹੀ
 ਬਲਵਾਨ ਹਨ ਅਰ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਬਲ"
 ਈਸ਼ਵਰ ਬਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿੰਤੂ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਂਚਦਾ
 ਸੈ। ਸਿਧਟੀ ਜਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ
 ਕੰਮ ਅਪਨੇ ਕੁਟੰਬ ਯਾ ਦੇਸ ਦੇ ਚੱਕਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ
 ਲਗੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਤੋਂ ਪੁਛੋ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਇਹ
 ਕਰਤਬ ਜੋ ਮੈਂ ਹੁਣ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ
 ਅਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਦ ਇਹ
 ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਲਾਭਵੰਦ ਹੁੰਦਾ
 ਜਾਂ ਦੁਖਦਾਈ ? ਜੇਕਰ ਤੁਸਾਡੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਸੇ ਕਿ ਇਹ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਤਦ ਉਸਦੇ
 ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਹਟ ਜਾਵੋ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਭੀ
 ਪਤਾ ਹੋ ਕਿ ਏਸ ਕਰਨੀ ਆ ਨਤੀਜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਜਾਂ
 ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸ਼ੀਘਰ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ
 ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਏਸ ਧਰਮ ਦੇ ਪਾਲਨ ਵਾਲੇ ਬਣੋ।
 ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪੁਰਖ ਜਾਤੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾਪ ਆ
 ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੋ। ਜਿਸਨੂੰ ਏਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਿਯਮ
 ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਮੰਨਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਉਸਤੋਂ
 ਪਿਛੇ ਹਟਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇਹਾ
 ਸਚਾ ਉੱਦਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਜੇਹਾ ਹੀ ਕਰੋ ਏਸਤੋਂ
 ਵਧ (ਅਪਣੇ ਵਿੱਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਕੇ) ਕਰਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ
 ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ ਅਰ ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਖ ਆਡਾ ਕਰ
 ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੌਸਥਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬੇਕਾਰ

(੧੦੧)

ਏਹ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਰ ਨਿਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰਥ ਵਾਸਤੇ ਹੀ
ਉਸੀ ਰਈ ਥਾਤਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਿਸੇਦਾਰ
ਬਣਦੇ ਹੋ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਨੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ
ਧਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਹੇ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚ ਸਚੇ ਤੇ ਸਤੀਤੁ ਹਿਰਦੇ ਦੇ
ਆਦਮੀ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵਨਗੇ ਤਦ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਜਾਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਸਦਾ ਪਰਚਾਦ ਕਰ
ਦਿਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀਹ ਬੋਧਨੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

—੦—

ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ !

—੦—

ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਥਾਬਤ ਕਰਤਵ

ਸਾਡੇ ਸੇਧਣ ਕਰਤਵ ਅਥਵਾ ਸੇਧਣ ਜਨੂਰੀ ਕੰਮ
ਹੋਨੇ ਜਿਸਤਰਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਦੀਆਂ ਤਰਾਂ
ਅਸੇ ਹਨੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕਰਤਵ ਹਨ ਜੋ
ਸਿਖੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਥਾਬਤ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਠੀਕ ਕਰ
ਦਿਓ ਹਨ । ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਖ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋ ਸ਼ਹਿਰ
ਦਾਰ ਯਾ ਆਪ ਪਿਛੇ ਬਣਦੇ ਹੋ । ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ

ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ! ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ
ਲੈਂਦੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅੰਤਰੀ ਏਕੰਤਤਾਈ
ਵਿਚ ਜੋ ਈਸ਼ੁਰੀ ਏਕੰਤਤਾ ਦਾ ਫਲ ਹੈ, ਅਰ ਕੌਮ ਦੀ
ਉਸ ਏਕੰਤਤਾ ਵਿਚ ਜੋ ਅੰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਏਕੰਤਤਾਈ ਨੂੰ
ਕੌਮ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ ਲਿਆਏਗੀ ਭਰੋਸਾ ਰਖਦੇ, ਪਰ
ਉਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਕੋਈ
ਆਦਮੀ ਦੁਖ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਯਾ ਬੁਠ ਅਰ ਅਨਿਆਇ
ਦੇ ਦਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇਸ਼ਤੀ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਯੋਗ ਬਲ ਵਾਲੇ ਹੋਕੇ ਉਸ
ਬਿਪਤਵਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਮਹਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਬੁਲਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਅਰ ਦੁਖੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚ ਲੜਨ
ਦੇ ਲਈ ਤੁਸਾਡੀ ਤਲਬੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਰ ਉਸ
ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਜੋ ਬੰਦਖਤ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਖਸਕ
ਅਰ ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਅਕੱਲੇ ਸਿੰਘਣੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਉੱਠਣੀ
ਸਿਖਿਆ ਅਰ ਭਲੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ
ਕੋਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਅਪਣੇ ਮਨਤੱਵਜ ਨੂੰ ਪਕਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੇਅਰਬ ਯਾ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਭੇ
ਜਹੇ ਵੇਲੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸ਼ੇਸ਼ੀ ਭਰਾ ਤੇ ਕੋਈ ਕੌਮ
ਚਾਨ ਦਾ ਕਰੋ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸਕਦੇ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸੰਕੇਤ

(੧੦੬)

ਜਨਮ ਪੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ
ਜੀਵੰਤ ਇਤਫਾਕ ਹੋ ਅਰਥਿਕ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਦੇ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਬਾਝ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਅਰ
ਇਹ ਯਕੀਨ ਸਾਰੇ ਦਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉਨੀਂ ਕੁ ਹੀ ਸੋਝਣ ਅਰ
ਭੀੜਮ ਹੈ ਜਿਨੀ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ
ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਉਸਰੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਯਾਰੀਬੀ ਬੁਨੀਤ
ਉਚਤਾਈ ਰਖੋਕੀਸਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵਧੇਂ ਕੋਈ ਇਕਾਇਕੋਲਾ
ਹੀ ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਬੁਨਾ ਅਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾ-
ਇਤਾ ਮਾਂਗਵੀ ਤੋਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਸਾਰੇ ਕਾ।

ਪੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਕਥਨ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲ ਜੁਲਕੇ ਕੁਝ
ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਜੀਤਾ, ਤੁਹਾਡੀ
ਬਹੁ ਰੀਤ, ਤੁਸੀਂ ਵਰਤਨ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਆਂ ਯੋਗਤਾ
ਈਆ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਅਰ ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਕੋਤ ਪੁਰਖ ਕਿਸੇਗਿਨਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਅਰਸਿਧਟੀ ਜਨ
ਹਰ ਚੋਂ ਅਹਿਕ ਵਧੀਕ ਹੋਨ। ਬਿਟਨੀ ਦਾ ਮਲਾਹ ਜਚੋਂ
ਆਪਨੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਬੀਸਰ ਭੋਂ ਇਹ ਵਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ!
ਮੇਰੀ ਬੇੜੀ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਅਰ ਤੇਰਾ
ਸਮੁੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਲੰਮਾ ਬੇੜਾ ਹੈ। ਅਰ ਇਹ
ਯਕੀਨ ਤੁਸੀਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤੋਰ ਤੇ
ਪ੍ਰਯਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਫੀਕਰ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇਹੇ

(੨੦੪)

ਵਸੀਲੇ ਪਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ
ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੀਤ ਹੋਰ ਹੋ
ਵਧਾ ਸਕੇ।

ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੁਸੀਂ
ਕਈ ਇਸ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋਸਤ
ਵਾਸੀ ਬਣਾ ਦਿਤਾ। ਇਸ਼ਤਰਾਂ ਇਕ ਬਹਿਮਾਨ ਚਿੰਤਕ
ਸੀਅਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਇਕ ਸ਼ੋਕਤਾਈਆਂ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਇਕ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ
ਉਸ਼ਤਰਾਂ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਸਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ
ਸਥਿਤਾਂ ਵਚ ਵੰਡ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਕੌਮੀਅਤ
ਦਾ ਬੀਜ ਚਿਤਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਈ ਇਕ ਖਰਾਬ ਰਾਜ
ਧਾਨੀਆਂ ਨੇ ਈਸ਼ੁਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤਾ ਹੈ ਭੀ
ਭੀ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਜਿਥੇ ਤਾਕਤ ਯੁਰਪ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਵਧੇਰੇ ਵਧੇਰੇ ਚਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੁਲਾਂ ਉੱਚੇ ੨ ਪਹਾੜਾਂ
ਦੀ ਸੇਧ ਅਰ ਦੂਜੇ ਬਿਤਾਂਤ ਭੁਕੋਲ ਸੰਬੰਧਿਕਾਂ ਤੋਂ
ਸਾਫ਼ ਹੋਰ ਤੇ ਉਸਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਅਪਣੀਆਂ ਜਿਤਾਂ ਤੋਂ ਅਪਣੇ ਲੋਭ ਨਾਲ ਅਰ ਦੁਸਿਅਾਂ
ਦੀ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਵਾਜਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭੀ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ
ਇਸ ਈਸ਼ੁਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਭੀ ਵਿਕਾਰਿਆ ਅਰ ਅਸਿਧਾ
ਵਿਕਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਇੰਗਲਸਤਾਨ ਅਰ ਫ੍ਰਾਂਸ ਨੂੰ
ਅੱਥ ਛੱਡ ਦੇਵੀਏ ਭੀ ਘਾਇਦ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਭੀ ਅਸਿਧਾ
ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਹਵਾ ਉਸ ਨਕਸ਼ੇ
ਵੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਨਗੀਆਂ ॥

(੨੦੫)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹੀ ਅਖਰੇ ਕੁਈਸ
 ਸਾ ਵੇਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਅਰ ਨਾ
 ਜਾਣਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਤੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਉੱਪਰ
 ਹੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਈਸ਼ਵਰੀ ਮੰਤਰ ਜਗਤ ਪੁਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ
 ਆਪ ਵੰਡੀਆਂ ਖਰਾਬ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ
 ਰਾਖੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਉਂ ਕੁਦਰਤੀ ਫਿਰਾਂ ਅਰ
 ਕੰਮ ਵੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਇਥੀ ਕਾਇਮ ਹੋਣ-
 ਵੀਆਂ ਸੁਰਪ ਚਾ ਨਕਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰੇ ਬਣਾਇਆ
 ਜਾਵੇਗਾ, ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸ ਪੰਥਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਸ਼
 ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੰਡਰਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਕਾਇਮ ਹੋਣਗੇ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਨਿਰਭਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਨਿਯਤ
 ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪੇ ਵਿਚ ਅਨੁ-
 ਭਾਵੀ ਅਰ ਮਿਲਾਪ ਚਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਰ ਸਿਰਫ਼ੀ
 ਜਨਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕੰਮ ਅਥਵਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਚਲਿ-
 ਆਈ ਅਰ ਪੌਰਸਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਕ
 ਅਲਮ ਕਰਕੇ ਉਸਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨੀ
 ਅਰ ਆਮ ਯੋਗਤਾਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਤਾਂ ਅਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ
 ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ
 ਨੂੰ ਲਖਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰ ਪੰਮ ਚਾ
 ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਕ ਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਣਗੇ,
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਥਾਂ ਇਕ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਰ ਇਕ ਹੀ
 ਸਿਰਧਾਮਿਕ ਕਾਢ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ ਸਿੱਖੇਗੀ।

(੫੪੬)

ਅਸੀਂ ਠੀਕ ਤੋਰ ਤੇ ਇਹ ਆਇਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ
ਵਿਰਥਤ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੇਰਥਕ ਸਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਬ
ਸਿਧਟੀ ਸਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਓ ! ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋ !
ਸਾਭਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਭਾ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਅਸੀਂ ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਕੁਟੰਬ ਹੈ
ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪ੍ਰੇਮ
ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਦੀ ਥੱਲ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਸੀਂ ਛੋਟੀ
ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਅਰ ਕਾਰਨ ਇਕ ਭੇਦਕ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚ
ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਤਤ ਸੁਭਾਵ
ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸਿਥਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਕ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ੁਲਜ਼ਤਾ ਹੋਈ
ਹੈ। ਸਾਭਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਭਾ ਭਯਾਲੀ ਆ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ
ਸਾਭੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਉਤਪਤੀਆਂ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਾਭ
ਲਈ ਉਥੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਦੇ
ਹਥਿਆਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਵਿਚ
ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਸਭ ਇਕਠ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਏ ਹਨ ਅਰ
ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿ ਈਸ਼ਵਰਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼
ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਈਏ ਅਰ ਆਪ ਅਪਨੇ ਬਲ ਨੂੰ ਘਰ-
ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਠੀਕ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼
ਦੇ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਉਹ ਮਿਹਨਤ

ਸਿਬਟੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸਭਾ ਦੇਸ ਉਸ ਚੰਗੀ ਥੀ ਦੇਖ
ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਭ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ
ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾ ਕੇਵਲ
ਸਿਬਟੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਿੰਤੂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਲਈ
ਜਾਂ ਅਪਣਾ ਸਰੀਰ ਵਿਰਲਾਭ ਕਰ ਲੈਣੇ ਦੀ ਸੋਚ
ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ । ਪਹਿਲੇ ਇਸਦੇ ਕਿ ਲੋਕ ਉਨਾਂ ਕੌਮਾਂ
ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਸਕਣ ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿਬਟੀ
ਜਨ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਲ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਕੋਈ ਕੌਮੀ ਸਰੀਰ ਰਖਦੇ ਹੋਨ, ਸਭਾ
ਮਿਲਾਪ ਕੇਵਲ ਬਰਬਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।
ਆਪਣਾ ਇਕਤੁਤ ਸਰੀਰ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਵਸੀਲੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ॥

ਸਿਬਟੀ ਜਨ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੋਣ
ਕੇ ਬੇਮਲੁਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਤਨ ਦੇ ਲਈ ਬਲਵਾਨ
ਅਰ ਚਤੁਰ ਸ਼ਤਰੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਆਕਾਸ਼ਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ
ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਕੌਮਾਂ ਉਸ ਸੈਨਾ ਦੀਆਂ ਰਜਮਟਾਂ ਹਨ ਜਿਨਾਂ
ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਥਾਂ ਅਰ ਇਕ ਖਾਸ
ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦੇਣੇ ਦੇ ਲਈ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਸਾਂਝੀ ਸਿੱਤ ਇਸ ਕਲ ਤੇ ਨਿਰਫਰ ਹੈ ਕਿ ਏਹ
ਸਰਬ ਤਿੰਨ ੨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਠੀਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੂਰੀਆਂ
ਹੋਣ । ਕੁਝਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਖਲਲਵਾਨ ਨਾ
ਹੋਵੇ ਅਰ ਜੋ ਵੱਡਾ ਈਸ਼ਵਰ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ
ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੋ ਚਾਹੇ ਕੁਸੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਵੇ।

(੧੪੮)

ਉਦਨਿਤ ਸਮੇਸ ਨਾਲ ਚਾਹੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹੋਵੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਦਾ ਲੋਕਮਨਸਾਰ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸਤਿਤਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਲੜਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਲੜੋ ਕਿ ਜੋ ਲਹੂ ਭੋਲੇ ਉਹ ਨਾ ਖਾਲੀ ਤੁਸਾਡੀ ਸਗੋਂ ਤੁਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ। 'ਮੈਂ' ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਨਾ ਭਰ ਦਿਓ ਅਰ ਉਸਦੀ ਸੀ 'ਅਸੀਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਇਕਨੂੰ ਇਸ ਯਤਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੋ ਜਾਏ, ਉਹ ਅਪਣੇ ਤਾਈਂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਾਮਨ ਯਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਭਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰਕਰੇ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਵੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਇਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਨ ਲੱਗਨ। ਈਸ਼ਵਰ ਨੇ ਜੋ ਸੇਵਾ ਸਿਸ਼ਟੀ ਸਨਾਂ ਦੀ ਆਖਤਪੂਰਾਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਸਾਨੂੰ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੁਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਉਸ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਵਸੂਲ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਕਤਾ ਅਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਹੋ ਜਾਨੀਆਂ ਚਾਹੀਏ। ਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸਤਿਤ ਅਰ ਆਪੋ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਇਕ ਸਾਂਝੀ, ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਮੋਹਨਤ ਕਰਨਾ ਅਪਣਾ ਕਰਥ (ਕਰਤਵ) ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵ ਹੈ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ

ਅਪਨਾ ਬਨਾਉ ਅਸ ਦਿਸੇ ਵਧਾ ਵਿਚ ਭਾਇਕ
 ਰਖੇ। ਦੇਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਤਭਭਾ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਕਿੰਤੂ ਇਕ ਐਸੀਏਸ਼ਨ ਅਥਵਾ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਨਾਉਂ
 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਥੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
 ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜਾਤੀਆਂ ਖਾਸ
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਸਮਾਨ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
 ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਕ-
 ਲਾਪੇ ਪੁਰਖ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਰ ਇਕੁਭਾਈਦਾ ਕੋਈ
 ਭਾਗ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਯਾ ਬੇਕਾਰ ਪਿਆ ਹੈ,
 ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਭ ਦੇ
 ਸਭ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਬੂਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂਰ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੌਮ ਨਹੀਂ
 ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੱਚਾ ਯਾ ਗੁਪਤ ਜੋਲਾ ਆਦਮੀਆਂ
 ਦਾ ਜਾਨਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਪਕ ਸਮਝਾਂ ਨੇ
 ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਯਾ ਵੇਰ ਉਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭਿੰਨ
 ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਉਂ ਨਾਲ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
 ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਖਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
 ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨਯ ਸਮਾਨਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲ
 ਨਾਲ ਪਰ ਲਗੀਬੰਧ ਤੌਰ ਤੇ (ਜਦੋਂ ਸਿਹਤ) ਜਤਨ
 ਉਥਾ, ਕਰਕੇ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕਥੇ ਵਿਛੋ ਜਿਥੇ ਕਿ
 ਤੁਸੀਂ ਵਸਦੇ ਬਨਿਆ ਹੋ।

ਕੇਵਲ ਇਕਹੀ ਠੀਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਰ ਉਹਅਧਿਕਾਰੀ
 ਕਾਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਾ ਹੀ ਨਾਉਂ ਇ ਉਹ ਭਾਇਕਾਨਾ ਹੈ।

(੧੯੦੧)

ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਅਪਨਾ ਖੁਫ਼ਾਸ ਕਰੇ। ਫਿਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਬੀਬੇਬਰ ਦਾ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਹੋਯਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ
ਮੰਨਦੇ ਅਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਮਨਤਾ ਕਰਦੇ
ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੀ ਬੁਧ ਅਰ ਅਪਨੀ ਯੋਗਤਾਈ ਨੂੰ
ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਿਆਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸਦੇ ਬਿਨਾਂ
ਹੋਰ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਸ ਦੇ ਕਰਨ ਯਾ ਮਾਲਕੀ
ਯਾ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਸਮਾਨ
ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਅਧੀਨਤਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਇਕਤਰਾਂ ਦਾ ਹਨੇਰ ਅਰ ਅਧਿਕ ਅਨਿਆਈਂ
ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ
ਕਰੋ ਅਰ ਇਸਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਓ।

ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨਾ ਮੰਦਰ ਸਮਝੋ ਜਿਸਦੀ
ਕੋਈ ਤੋ ਈਸ਼ਰ ਅਰ ਨੀਂਹ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਹੈ ਜੋ
ਸਭ ਆਪੇ ਵਿਚ ਬਰੱਬਰ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਅਰ ਆਪ
ਅਪਨੇ ਆਪਨੂੰ ਬੇ ਇੱਥਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੇ ਤਾਂ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੰਤਵਜ ਯਾ ਸਿਖਯਕ ਨਿਯਮ ਨਾ ਮੰਨੋ। ਸਾਰੇ
ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਧੇ
ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ੨ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਕੇ ਤੁਸਾਡੇ
ਜੀਵਨ ਦਾ ਧੁਸਰੂਚਲ ਅਮਲ ਬਨਾਉਣ। ਇਸ ਲਈ
ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਕਰਨੇ
ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਸਾਥਿਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਨੀ ਜਾਰੀ। ਜਿਸ
ਨਿਯਮਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਅਦੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜੋਧੇ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰ

(੧੭੭)

ਬਣਾਯਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਮਤ ਦੇ
ਭਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਇਛਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ
ਵੇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਮੇਂ ਚੁੱਕੇ ਭਾਵ ਦੀ ਸੰਮਤੀ
ਦੇ ਇਲਹਾਰ ਹਨ ॥

ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਆਮ ਦੀਆਂ ਇਛਾਂ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਅਰ ਆਮ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ
ਕਰੇ ਉਹ ਕੌਮ ਦੇ ਫਿਲ ਦੀ ਇਕ ਵਸਤੂ ਹੋਣ ਅਰਥਾਤ
ਸਰਬ ਕੌਮ ਬਿਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ॥

ਜਦੋਂ ਇਸ ਸੰਘ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਨਾਰੀ ਦੇ ਕੁਝ
ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ, ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮਾਨੋਂ ਇਕ
ਜਦੋਂ ਦੀ ਅਭਵਾਨੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਚਲੇ ਜੋ
ਸਾਰਿਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਕਾਇਮ
ਕਰਦੇ ਹੋ ॥

ਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਅਸਲੀ ਦੇਸ਼ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ
ਉਤਪੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੇਲ ਜੋਲ ਦਾ
ਘੇਰਾਵਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਭਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਰਬ ਨਿਵਾ-
ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰਕੇ ਇਕ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ॥

ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਤੁਸੀਂ ਭਗਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਭੀ
ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਕਿ ਕੌਮੀ ਸੀਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਪਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ
ਉਸਦੀ ਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਭਾਂਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਉਸਦੀ

ਇਹੋ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਅਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਿਖਿਆ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸ਼ ਵੀ ਜੋ ਹਰ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਯੋਗ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਰਜਾਈ ਦੇ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਨਾ ਮਿਲਨੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਯਹੀ ਦੇ ਪੰਜੇ ਵਿਚ ਕਾਬੂ ਹੈ ਤਦੋਂ ਤੀਕਰ ਕਦਾਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ ਅਥਵਾ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਕਿ ਸਭਾ ਅਰ ਸਭ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ॥

ਵਿਦਿਆ ਮੋਹਨਤ ਅਰ ਰਾਇ ਦੇਨੇ ਚਾ ਅਧਿ-
ਕਾਰ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਕੌਮ ਦੇ ਵਧੇ ਬੰਮ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੀਕਰ
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਪਣੀ ਮੋਹਨਤ ਅਰ ਜਤਨੀ
ਨਾਲ ਪਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸਾਰ ਨਾ ਕਰੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਹ ਨਹੀਂ
ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਦੁਸੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲ ਕਦੀ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ।
ਈਸ਼ਰ ਕਰੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ
ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਸੰਨਤਾਈ ਅਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਯਮ
ਸਿਧ ਕਰੋ ਜੋ ਸਾਰੇ ਨੀਚ ਖਤਰਿਆਂ ਅਰ ਮਨੁੱਖਰਾਜਾ
ਸੀਦੇਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਵੇ, ਕੌਮ ਉਸਦੀ ਨੀਂਹ ਅਰ ਉਸਦੇ
ਪੰਥਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਲ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਰ ਚਤੁਰਤਾ
ਦੇ ਨਾਲ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਕਏ ਹੋਨ ਉਸਦੇ
ਵਖਰਕ ਹੋਣ। ਉਸਦਾ ਵਲ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕਤਰ੍ਹਾਂ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਰ ਉਸਦਾ ਮੰਤਰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾ ਹੋਵੇ

(੧੭੭)

ਜੇ ਆਹਿਓ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਖਰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਰ ਨਹੀਂ
ਤਾਂਕਿਰ ਉਸੀ ਸਿਧੀ ਜਨੀ ਦੇ ਲਈ ਜਾਨ ਦੇਨੇ ਤੇ
ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਕੇ ਰਹੇ ਤਾਂਕਿਰ ਉਸੀ ਦੇ ਚੇਤ ਦੇ ਸੀਵਕ
ਨੂੰ ਨਾਭਭਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫੇਵਾਂ ਭਾਗ !

ਸਭੇ ਕਰਤੋਰ ਆਪਨੇ ਕੁਟੰਬਦੀ ਬਾਭਤ !

ਦੇਖ ਇਲ ਦੀ ਜਨਮਥੁਮੀ ਆ ਦੇਵਹੈ, ਕੁਟੰਬ
ਕ ਵਿਚਾਇਕ ਦੇਵਭਾਹੇ ਜੇ ਕ੍ਰਪਾ ਕਸੀਲੀ ਅਭੇ
ਪੇਮ ਦਾ ਇਕ ਅਚਭਤ ਕੁਪਤ ਅਸਰ
ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਕਸੀਲੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਨੇ ਕਰਥੋਰ
ਬਹੁਤ ਯਾ ਕਸ ਅਰ ਆਪਨੇ ਖੇਚ ਬਹੁਤ ਕੋਰੇ ਮਕੁਮ
ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਪਰਥ ਨੂੰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸੀ ਖਾਲਸ ਅਰ
ਪਵਿਤਤਾ ਪਸੰਨਤਾ ਅਰ ਜੋ ਬਿਨੀ ਮਿਲਾਉਣ ਖੇਚ ਦੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਹੈ ਉਹ ਕੁਟੰਬ ਦੀ ਖਸ਼ਹਾਲੀ ਅਰ
ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ, ਜਿਸ ਪਰਥ ਨੂੰ ਆਪਨੀ ਅਭਾਯਤਾ
ਨਾਲ ਇਸ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਭੋਲਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਸੁਖਵਾਸ ਹੋਵੇ
ਕੁਟੰਬ ਦਾ ਸੁਖ ਹਿਤ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਭਾਕ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ ਉਸਦੇ ਆਚਮਾਂ ਉਪਰ ਸ਼ੋਕ ਤੇ ਚਿੰਤਾ। ਇਕ

ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ
ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਪ੍ਰੀਤਤਾ ਉਤਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ
ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਲਿਖਨ ਵਾਲਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਸਿਨ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਟੇਰ ਦੇ ਸੁਖ
ਅਰ ਖਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸੁਕਰ
ਕਰੋ, ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਦੇਵਤਾ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ
ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਉਂ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਅਤੇ
ਆਨੰਦ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਨਾ ਕਰੋ।
ਕਟੇਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਅਸਥੂਲ ਹਿਸਾਹੀ ਜੋ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ
ਹੋਰ ਬਾਉਂ ਮਿਲੇ, ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਹਿਸਾਹੀ ਰਾਤ ਨੂੰ
ਉਪਮਾ ਹੋ ਕਟੇਰ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾ
ਹੋਈ ੨ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਮਲੂਮ ਖੋਰ ਤੋਂ ਪਰੰਪਰਾ
ਵਿਸਤਾਰ ਅਰ ਸਿਥਿਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਯਾ
ਯੋਗੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਕ ਪੈਦਾ ਬਿਛ ਦੇ ਉਦਾਸੀ
ਪੈਦਾ ਪਾ ਦੇਵਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇਵਤਾ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ
ਲੇਖਕ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹਿਰ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਇਕ ਭਾਗ ਹੋਵਾ ਹੈ।
ਕਈ ਵਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਖਬਰ ਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ,
ਪਰੰਤੂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕਹਿ ਕਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ
ਜਾਨੋਗੇ। ਮਾਨੋ ਇਕ ਗੁਪਤ ਅਰ ਸਰੂਰੀ ਭਾਗ
ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਦੀ ਦਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਵਿਆ-
ਕੁਲ ਅਰ ਅਪ੍ਰਮਿਤ ਵਿਰਥੇ ਹੋ। ਜੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਸੁਸ਼ਾਂਤੁ ਦੇਵ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈ ਯਾ ਧੀਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤੁ ਹੈ
ਸਾਧੇ, ਪਰ ਉਹ ਸੁਸ਼ਾਂਤੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਧੀਰਜ ਸੁਨ ਕਿਸੇ
ਜੋ ਮਨ ਦੀ ਵਿਕਲਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸਦੀ
ਭੈਰਵ ਦੇ ਪਾਨੀ ਦੀ ਮੋਤਾਈ ਨਾਲ ਸੀ ਇਸਦੀ ਭੈਰਵ
ਠੀਕਰ ਦੇ ਸੁਖ ਨਾਲ ਯਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਸੁਖ ਨਾਲ
ਇਸਦੀ ਭੈਰਵ ਦੇ ਸੁਖ ਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਭੈਰਵ
ਮੋਤਾ ਹੈ।

ਕਈਓ ਯਾ ਇਹ ਚਰਚਾ ਇਸਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਸ
ਯਾਦੀ ਮਾਂ ਹੋਵੇ ਯਾ ਇਸਦੀ ਯਾਦੀ ਭੈਰਵ ਧੀਰ
ਇਸਦੀ ਭੈਰਵ ਯਾ ਭੈਰਵ ਯਾਦੀ ਹੈ। ਸੀ ਇਸ
ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਉਹ ਕੋਮਲ ਮਧੁਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚਰਚ
ਇਸਦੀ ਤੇ ਪਿਛੇਰੀ ਯਾਦੀ ਹੈ ਯਾਦੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਧੀਰ
ਹੈ। ਯਾ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਕਰਕੇ ਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੇਮ
ਯਾਦੀ ਰਖਣਕ ਯਾ ਇਸ ਅਕਲ ਮਸਕਲ। ਯਾਦੀ
ਸਿੱਖਣੀ ਸਨਾਂ ਯਾ ਰਖਣਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ
ਯਾਦੀ ਯਾਦੀ ਧੀਰਸਥਾਇਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਯਾਦੀ
ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਨੂੰ ਧੀਰ
ਹੈ। ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇਸਦੀ ਕਰਕੇ ਯਾ ਯਾਦੀ
ਹਰ ਇਕ ਚਰਚਾਤ ਸਮਝ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਯਾਦੀ
ਯਾਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਿੱਖਾ ਯਾਦੀ ਮਾਧਾ ਯਾ
ਮਧਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿਖਦਾ ਹੈ।

ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਚਿੰਤਾ
ਪ੍ਰੇਮ ਜੀਵਨਵਿਚ ਯਾਦੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿੱਖਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

(੧੯੬)

ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰ ਆਸਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਉਨਤੀ ਦੀ
ਇੱਥੋਂ ਅਰ ਪਰਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਲਦੇਹ
ਨੰਬ ੨ ਬਚਨ ਉਸ ਸਾਰੀ ਵਿਖਿਤ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕਰਦੇ
ਹਨ ਸਿਸਈ ਸੀਵਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਬੱਚਾ ਹੈ ਜੋ ਆਉਂਦੇ
ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸੋਫ਼ਦਾ ਹੈ। ਇਸਤੀ
ਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦੰਬ ਆਪਣੇ ਈਸ਼ਵਰੀ ਭੋਜ
ਕਲਨ ਸਨਾਉਂਦੇ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਦਾ ਪਰਚਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਈ ਹੋ ਮੇਰੇ ਭਰਾਓ। ਕੁਦੰਬ ਨੂੰ ਸੋਫ਼ਦੇ
ਸੰਸਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਸੀਵਨ ਦੀ ਬਰੁਹੀ ਭਰਤ ਤੋਂ ਜਾਨੇ,
ਅਰ ਕਿਸੇ ਸਤਨ ਨੂੰ ਮਨਸੁਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਉਸਦੇ ਸਾ
ਨਾਭ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹੇ ਉਹ ਸਤਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕੋਈ ਥੀ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸ ਸੂਨੇ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਨਰ
ਸੋਫ਼ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਅਸਰਵਾਲੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਤੁਝ ਵਿਚਾਰ ਬੁਧਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਦੇਖਣ
ਭਾਲਨ ਤੋਂ ਕਿ ਕੁਦੰਬ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਦਕਰਬੀ ਅਰ
ਪੋਰਸਕ ਪਛਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪਾਲਨਸਥਾਨ ਬਨਾਏ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਦੰਬ ਹੋ ਕੇ ਪਾਯਲਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਉਸ
ਬਰਿਆਈ ਦੀ ਉਨਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਲਾਜ
ਕੋਵਲ ਦੇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਾਪ ਬਿਛੁ ਨੂੰ
ਸਸੁ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਦਿਓ।

ਕੁਦੰਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੋਰਸਕ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ
ਕਿੰਤੂ ਈਸ਼ਵਰੀ ਧਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੋਰਸਕ ਬਲ
ਉਸਨੂੰ ਮੇਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸਨਮਸ਼ੁਮ ਦੀ ਤਰਾਂ। ਕਿੰਤੂ

ਜਨਮ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਕੁਟੰਬ ਸਾਂਝੇ ਭਰੀਰਥਾ ਮਿਲ
ਅਸਥੁਲ ਹਿਸਾਬੀ ।

ਮੈਂ ਕੁਟੰਬ ਨੂੰ ਜਨਮ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਕਿ-
ਥਿਆ ਹੈ । ਦੋਸੀ ਗਿਆਨ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਸ ਵੇਲੇ
ਸੁਝਾਟ ਹਨ ਪੰਤੂ ਇਹ ਮਿਟ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਥਵਾ ਜਿਸ
ਵੇਲੇ ਸਿਖੀਜਨਾ ਦਾ ਸਿਖਤਕ ਨਿਯਮ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਅਪਣੇ
ਮਨ ਤੇ ਚਿਤ੍ਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਗਿਆਨੀ ਦੇ ਜਾਂਦੇ
ਰਹਿਨ ਥਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ । ਪਰ ਕੁਟੰਬ ਦਾ ਸਿਥਿਤ ਹੋਨਾਂ
ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੀਕਰ ਰਹੇਥਾ ਸਦੇ ਤੀਕਰ ਸੰਸਾਰ ਧਰਮ-
ਤਲ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਭਰੀਰ ਥਾਕੀ ਹੈ । ਉਸਨੂੰ ਸਿਧਾਈ
ਜਨਾਂ ਦਾ ਸਹਿਨਾਂ ਸਮਝੇ, ਜਿਸ ਸੰਦੇਹ ਪੈਰਸਕ ਜੀਵਨ
ਦੇ ਹਰਇਕ ਦੂਜੇ ਅਸਥੁਲਹਿਸੇਥੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ
ਉਨਤੀ ਦੀ ਯੋਯਤਾਈ ਵਖੀ ਕਈ ਹੈ । ਅਰ ਹਰਇਕ
ਦੇਰ ਵਿਚ ਉਸਦੇਵਿਚਾਰਾਂ ਅਰਥਿਯਾਵਿਚਵੇਰਕਥਲ
ਹੁੰਦਾਰਿਹਾ ਹੈ ਪੰਤੂ ਇਹ ਕਈ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ਇਸ
ਕਈ ਇਹ ਤੁਸਾਥਾ ਕਰਤਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਟੰਬ ਨੂੰ
ਚਿਨੇ ਦਿਨ ਅਧਿਕ ਸੋਝ ਬਨਾਓ ਅਰ ਦੇਥ ਦੇ ਨਾਲ
ਉਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਚਿਨੇ ਚਿਨੇ ਅਧਿਕ ਨਜੀਕੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ।
ਇਥ ਨੂੰ ਜੋ ਸੰਬੰਧ ਸਿਧਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਉਹੀ ਕੁਟੰਬ ਨੂੰ
ਦੇਥ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਥਾਹੀਏ ਜਿਸਤਰਾਂ ਸਾਡੀ ਦੇਥ
ਪ੍ਰੇਮਤਾ ਦਾ ਮੰਤਵ ਅਰ ਸਿਥਿਰਤਾ ਸਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ
ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਿਖਤਾ ਦੇਵੇ ਕਿ
ਤੁਸੀਂ ਪੈਰਸਕ ਕਰਾ ਸਕੋ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਕੁਟੰਬ ਦਾ ਭਾਵ

(੨੨੮)

ਅਤੇ ਮੰਤਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ, ਸੁਹਿਕਾਰ ਬਨਣ ਦੀ ਸਿਖਤਾ ਦੇਣੇ ਕੁਟੰਬ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਇਕ ਹੀ ਲਕੀਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਿਰੇ ਹਨ । ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਹ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੁਟੰਬ ਕੁਟੰਬ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਉਹ ਚਿਕਨ ਕੇ ਖੁਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੋ ਅਤਿ ਹੀ ਭਯਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਕਲ ਪਨੇ ਦੀ ਖੁਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭੀਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੀ ਕਿ ਸਾਈਂ ਮਿਹਨਤਾਂ, ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਮੰਤਵਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰਾ ਕੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਇਸਲਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮਕਰਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਿਆਈ ਦਿਓ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਰਖੋ ਕਿਉਂ ਉਹ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਇਕ ਇਲਹਾਮ ਅਤੇ ਤੁਸਾਢੇ ਇਮਾਨੀ ਅਤੇ ਸਿਖਤਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਕੁਨੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ।

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧਾ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਸੇਕਰ ਤੁਸਾਢੇ ਇਮਾਨ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿਓ, ਉਹ ਤੁਸਾਢੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਧੀਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਕਟ ਤੇ ਉਨਾਂ ਵਿਚ ਸੋ ਇਮਾਨੀ ਅਯੋਗਤਾ-ਤੀਆਂ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਮਲਮ ਹੋਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਲਕੀਰਾਂ ਅਨਿਯਾਈ ਅਤੇ ਜੋਰਸੁਲਮ ਜਾਰੀ ਰਖਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਦਲੀਲ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕੇਵਲ-ਚਿਰਾਗੀਆਂ ਵਰਦਾਤੀਆਂ ਇਕ ਸੁਭ ਪਦਵੀ

(੨੨੬)

ਦੀ ਸਿਖਤਾ ਅਰ ਇਕ ਸਕੀਲੀ ਨੂੰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ
ਅਰ ਬੇਨਿਆਈ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੀ ਹਰ ਇਕ ਅਨਜਾਣੀ ਅਤੇ ਕੁਝਮ ਦੀ
ਤਵਾਰੀਖ ਅਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਸਦੀ ਕਿ ਕਿਸਨੇ
ਅਨਜਾਣੀ ਪੁਰਸ਼ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਅਮਰ ਵਾਕਿਆ ਨੂੰ
ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪ ਅਨੁਸ਼ਟਿਤ ਕੀਤਾ।
ਅਪਨੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ?
ਅਰ ਉਸਦੀ ਤਾਈਂਦਾ ਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈਦਾ ?
ਅਮੀਰਾਂ ਵਸੀਰਾਂ ਦੇ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੰਮ ਦੀ
ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਚਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀਨ ਬਖਸ਼ਾ, ਅਰ ਆਪ ਹੀ
ਉਸ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਇਹ
ਦਸਦਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਧ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੰਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿ-
ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਮੰਤਰ ਕਰ
ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ
ਬਰਦਾਸ਼ਤਰੇਸ਼ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਕੂਮੀ ਆਦਿਕ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੀਕ ਅਰ ਵਿਚਿਤਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਯੋਗ
ਹੈਨ। ਪਰੰ - ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਨਾਂਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਰਿਹਾ ਤੋਂ
ਇਟਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ
ਇਹੋ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਨ ਕਿ ਇਟਲੀ ਦੇ
ਨਿਵਾਸੀਕਦਾਇਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਰਜਿਸੇ
ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਅਰ ਰੋਜ਼ੀਨਾਬਾਹੁ ਸੈਫਾਂ ਦੀ

(੧੫੬)

ਅਸੀਂ ਪੁਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਅਸੀਂ ਹਰ ਸੇਤੂ ਨੂੰ
 ਕੰਢ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ
 ਕਿਸੇ ਅਸਿਹੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਦੂਰ
 ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੋ ਸਾਡੀ ਦੇ ਨਤੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ ਮਾਨੋ
 ਕੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸਿਖਰਾ ਦੇਣੇ ਦਾ ਅਨਿਯਮਿਤ
 ਵੀ ਇਕ ਵਸੀਲਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੁਰਖ ਵੀ ਇਸਤੀਆਂ
 ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਵਰਤਾਓ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ
 ਅਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੌਰ ਦੇ
 ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿਉਂ ਜੋ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ
 ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਇਸਤੀ ਅਧਿਕ ਕਰਨ ਨਹੀਂ
 ਹਨ। ਇਹ ਪੌਰਖਕ ਕੁਟੰਬ ਨੂੰ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਕੇ
 ਇਕ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾਈਂ ਠੀਕ ਠਹਿਰਾ-
 ਓਂਦਾ ਹੈ।

ਈਸ਼ਵਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਪੁਰਖ ਇਸਤੀ
 ਦਾ ਕੋਈ ਵਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਪੌਰਖਕ ਸਰੀਰ ਤੋਂ
 ਇਹ ਭਾਵ ਹੈ ਅਥਵਾ ਉਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ (ਜਿਹੜੇ ਉਸਦੀ
 ਸੂਰਤ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਤੀ) ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ
 ਆਸ ਕਰ ਕੁਝ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਸਿਖਰੀ ਸਨਾਂ ਨੂੰ
 ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਯੋਕਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ। ਅਥਵਾ
 ਮਿਲਕੇ ਰਹਿਣੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਅਰ ਸਿਖਰਾ ਅਤੇ ਉਨਤੀ
 ਦੀ ਯੋਕਤਾ। ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਇਹ ਕੁਝ ਪਾਏ ਜਾਨ ਪੌਰ-
 ਖਕ ਕੁਤੁਰਚਾ ਸਿੱਧ ਹੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ

(੧੦੦)

ਅੰਗੇਜ਼ ਹੋਰਤਰ ਦੇਵੇ ਕਿਲਕਲ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਸਿਸਤਰਾਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਘੋੜੇ ੨ ਟਾਹਣੀਆਂ
ਓਟੀਆਂ ਹਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਸੜ੍ਹ ਅਥਵਾ ਸਿਸਤੀ
ਜੋਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰਸ ਅਤੇ ਇਸਤੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਫਿੰਨ ੨ ਸਕਲਾਂ
ਉਤਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਇਹੋ ਅਤੇ ਕੀਮਤਿ ੨
ਹਨ, ਅਰ ਇਹ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਅਧਿਕ ਦੇਖਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਆਇਨਾਤਾਰ ਦੇ ਦੋ ਸਰ ਅਰ
ਦੋ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੇ
ਜਾਨਕੇ ? ਪਰਸ ਅਰ ਇਸਤੀ ਭੀ ਦੋ ਸਰਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੌਰਸ਼ਕ ਰਾਜ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ।

ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ
ਅਪਨੇ ਬਿਤੰਤਾਂ ਅਰ ਖਾਸ ਝਿਛਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੇਵਾ
ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ
ਵਸਾਏ ਪੌਰਸ਼ਕ ਮੇਲ ਜੋਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਢੇਲਾਏ।
ਅਰ ਦੂਜੀ ਦਾ ਇਹ ਕੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਯੋਗ ਵਿਦਯਾ
ਅਰ ਨਵੀਨ ਹਨਰ ਰਖ ਕਰਕੇ ਉਮੇਦ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕ।

ਸਾਡੀ ਬਲ ਦੇ ਪਹੀਏ ਕੋਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹਨ।
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਚੁਕਾ ਅਰ
ਇਕਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਇਕਨੂੰ ਉਚ ਅਰ ਇਕਨੂੰ ਨੀਚ ਨਹੀਂ
ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤੀਆਂ ਵਿਚ
ਭੀ ਜੋ ਪੌਰਸ਼ਕ ਅੰਤ ਦੇ ਦੋ ਪਹੀਏ ਹਨ ਕੋਈ ਉਸਤਾ
ਇਕਨੂੰ ਉਚੇਂ ਤੇ ਦੂਜੀ ਨੀਚੇਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੀ॥

ਜੇ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਦੇ ਸਮਾਜ
ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤਵਜ਼ ਭਿੰਨ ਹੋਣਗੇ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਕੋਈ ਕੌਮੀ ਜਾਤੀ ਹੋਕੇ ਚਾਹੇ ਅਨਸਾਰੀ ਦੀ ਚੋਣਾ ਇਹ
ਇਕ ਹੀ ਈਸ਼ਵਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵੇਲਾਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਬਣ
ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਆਪੇ ਇਹ ਕਰਾਮਤ ਕੀ
ਜਾਣਾ ਹਨ ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਖ
ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਇਸ਼ਟੀ ਜਨਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨ ੨ ਮੰਤਵ ਪੂਰੇ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਤਵ ਇਕੋ ਭਿੰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਨ
ਅਤੇ ਇਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਈਸ਼ਵਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰਦੇ
ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਚਾ ਮਾਨਸਾ
ਜਨਾਨਾ ਹੈ ।

ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਅਤੇ ਖੇਡ ਚਾ ਬੀਜ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਹੀ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕਰੇ
ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਫ਼ਤਾਂ ਆਪਣੇ
ਪਠਿਤ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਜੋ
ਉਸੀ ਸਭਾ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਸ
ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਬਣ ਸਮਝੋ ਆਪਣੀ ਘਰੇਲੂ ਘਰ ਪੋਲੀ-
ਦੀਕਲ ਨਿੰਦਰੀ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਸਮਾਨ ਜਾਨੋ । ਉਸੀ
ਉਹੋ ਪੈਰਬੰਧ ਬਾਹਰਾਂ ਬਣ ਜਾਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆ

ਅਸਰਮਾ ਇਸ ਪੜਾਉ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਜੋ
ਸਭਾ ਭਾਗ ਹੋ ਸਕਾ ਹੈ । ਮੁਸਾ ਦੀ

ਸਰਮਪੁਸਤਕ ਵਸੀ ਹੈ ਕਿ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪੁਰਸ਼
ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸਤੀ ਨੂੰ ਬਨਾਇਆ
ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਸਾਡੀ ਬਾਈਬਲ ਅਬਵਾ ਆਉਨ
ਵਾਲੇ ਸਮਝ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਇਹ

ਸਿਖਾਏਗੀ ਕਿ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤ-
ਪਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਇਸਤੀ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿਚ
ਸ਼ੀ ਮੁਕੰਮਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ॥

ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਜੋ ਬੰਦੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਬਿਤੇ ਹਨ ਉਨ-
ਨਾਲ ਪੇਮ ਕਰੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਸਾਡਾ ਪੇਮ ਸਚਾ ਕੁਝਾ ਅਰ
ਜੋੜ ਭਰਿਆ ਪੇਮ ਹੋਵੇ। ਨਿਰਬਲ ਬੇਸਮਝੀ ਦਾ ਅਤੇ
ਜੋੜਾ ਪੇਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਤੁਸਾਡੀ ਖੁਦਕਰਸੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਾਸਤਾਫੀ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ।
ਮੈਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਉਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜੋ ਸਭਤੋਂ ਅਧਿਕ
ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ। ਸੁਰੱਖ ਦੇਣੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੀ ਇਸ
ਥੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁਲੋ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਕਿਸੇ ਵਸੀਲੇ
ਨਾਲ ਆਉਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਤੁਸਾਡੀ ਸਪਰਦ-
ਗੀ ਵਿਚ ਹਨ ਹੋਰ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨਾਂ
ਦੇ ਆਤਮਾ ਤੁਸਾਡੇ ਸਪਰਦ ਵਿਚ ਹਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਨਾਂ
ਦੇ ਲਈ ਅਰ ਈਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਸਭਤੋਂ ਭਾਰੀ ਜਿੰਮੇ
ਵਾਰੀ ਸਿਸਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਲੁਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੁਸਾਡੇ ਉਪਰ
ਹੈ ਤੁਸਾਡਾ ਕਰਤਵਜ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ਾਈ

ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹੀ ਦੀਆਂ
 ਸਿਖਰਾਂ ਨਾ ਦਿਉ ਕਿੰਤੂ ਆਪ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਰਤੂਤਾਂ
 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਿਖਰਕ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦਿਵਿਆ ਹੀ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਉ। ਇਸ ਬੇਧਰਮੀ ਦੇ ਸਮਝ ਵਿਚ ਅਜੇ-
 ਹੀਆਂ ਮਾਫ਼ਾਂ ਅਤੇ ਘਿੱਤਾ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਧਨਵਾਨ ਸੋਧਿਆ
 ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਮਿਲਨ ਭੇ, ਜੋ ਸੰਤਾਨ ਦੀ
 ਸਿਖਰਾਂ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਹੋ ਪੂਰੇ ਤੌਰ
 ਉਂਤੋਲ ਸਕਣ। ਕੁਝ ਮਾਤਾਂ ਕੁਝ ਪਿਤਾ ਅਜਿਹੇ ਹਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਝ ਦੀਆਂ
 ਅਨਿਯਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਖਿਚਮੋਖਿਚੀ
 ਅਤੇ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਬਿਪਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਦਰਜੇ
 ਠੀਕਰ ਉਸ ਸੋਧਣੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹਨ, ਜੋ ਤੀਹ ਵਰ੍ਹੇ
 ਪਹਿਲੇ ਨਿਰਬਲ ਮਾਫ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੇਖਬਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਪਣੀ
 ਘੋਰਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਬਣਾ ਦਿਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਜੇਹੇ
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਮਰ ਦਾ ਯਾਦੀ
 ਹੋਨ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਿੰਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇਕ ਸੋਧਾ ਅਤੇ ਇਕ
 ਕਰਤੂਤ ਨਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨ, ਕਿੰਤੂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖੋਜਣਾ
 ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਲਈ ਸਮਝਣ।
 ਹੋ ਮੇਹਨਤ ਦੇ ਪੈਦਿਉ। ਤੁਸਾਂਡੀ ਬਾਬਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼-
 ਰਿਆਂ ਦਾ ਵਰ ਬਹੁਤ ਘਟ ਹੈ। ਤੁਸਾਂਡੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ
 ਚਿੰਤਾ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਦੀ
 ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤੀਭ ਕਰਨਾ ਕਿਸਨੂੰ
 ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰਵਾਸਤੇ "ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰ" ਮੰਗਵਾ ਪਏ।

ਕੇਂਹਦੇਹਨ? ਪੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੀਯਤੀ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰੋ।
 ਇਹ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸਦਾ ਮੋਹਨਤ ਕਰਨੇ ਤੇ
 ਵੇਖੋਮ ਹੋ ਅਰ ਅਪਨੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਹੀਏ
 ਵਿਦਯਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਫੇਰ ਵੀ ਆਪਨੇ ਕਰਨ ਅਰ ਇਸ
 ਵਾਂਗ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰਾ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਤੁਸੀਂ ਅਪਨੇ ਇਸ
 ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰਤਬ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ
 ਅਪਨੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੁਸੀਂ ਸੰਤਾਨ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੀ ਹੋਵੋਗੀ ਉਹ
 ਉਨੀ ਖਰਾਬ ਯਾ ਭਲੀ ਨਿਕਲੇਗੀ ਜਿੰਨੇਕੁ ਤੁਸੀਂ
 ਆਪ ਖਰਾਬ ਯਾ ਸ਼੍ਰੇਸ਼੍ਠ ਹੋ, ਉਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਧਰਮੀ
 ਹੋਏ ਅਤੇ ਤਰਸਵਾਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ
 ਅਪਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਸਤ ਭਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ? ਉਹ ਕਿਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਨੀਆਂ ਭੈਰੀਆਂ ਇਛਾ ਨੂੰ ਰੋਕਨ ਕੇ ਜਦੋਂ
 ਤੁਸੀਂ ਘਟ ਵੱਧ ਦਾ ਆਦੀ ਦੇਖਦੇ ਹੋ? ਉਹ ਕਿਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਨੀ ਅਸਲੀ ਚਰੀਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਨ ਕੇ
 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੇਂਦੇ ਕੰਮ ਯਾ ਕੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ
 ਉਨਾਂ ਦੀ ਲੰਮਿਆ ਤੋਕਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਿਹਾਜ ਨਹੀਂ
 ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਗਦੇ ਸੋਚੋ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿਚ
 ਉਨਾਂ ਦੀ ਕੌਮਲ ਤਬੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਇਗੀ, ਇਸ
 ਲਈ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿ ਆਪਣਾ ਤੁਹਾਡੀ
 ਸੰਤਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਵੇ ਯਾ ਪਸ਼ੂ, ਭਲੀ ਹੋਵੇ ਯਾਂ ਬੁਰੀ।

[ਲੇਖਨਭ ਵਰਤਮਾਨ ਆਂਡੇ ਬੋਲੀਵਰ]

ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਨੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੋ।

(44)

ਜਿਸਨੇ ਦੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਉਨੀਨਾਲ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਦਾ ਵਰਨ ਨ ਕਰੇ। ਉਹ ਪਹਿਲੇ
ਕੀਸੀ ਹਨ ਕੀ ਹੋ ਅਰ ਕੀ ਹੋ ਨਾ ਚਾਹੀਏ? ਮਸੀਹ ਬਚੇ ਸੰਧਰ
ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਤਸਾਫੀਆਂ ਗੋਚੀਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਅਪਨੀ
ਭੈਲੀ ਭਾਲੀ ਥਾਤ ਚੀਤ ਨਾਲ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਅਰ
ਤਸਾਫਾ ਸੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸਤੋਂ ਸਾਰੇ ਚਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਬਕੇਵਾਂ ਤਸਾਨੂੰ ਭੁਲ ਸਾਂਝਾ ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਫਟ ਆਚਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਚੇ ਅਤੇ
ਕਾਦਨਾਮੇ ਸਨਾਚੇ ਸੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ
ਕਰਦੇ, ਸਨ ਜੋ ਹਰ ਭਰਾਂ ਦੇ ਖੇਦ ਕਸ਼ਟ, ਘਾਟੇ, ਮੁਲਮ
ਅਰਦਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਾ ਦੇ ਸਧਾਰ
ਦੇ ਲਈ ਸਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਮਲ ਚਿਤਾਂ
ਵਿਚ ਬੇਨਿਆਈ ਅਤੇ ਅਨਿਆਈ ਦੇ ਰੋਕਣ ਦੀ
ਭਕਤੀ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਉਹ ਤਸਾਫੀ ਜੀਭਾ ਤੋਂ ਸਿਖਨ ਕਿ
ਭਾਨਿਆਈ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕਿਹਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ। ਸਚਿਆਈ
ਦੀ ਪੁਸ਼ਕ ਬਨਨਾ ਕਿਹਾ ਸੋਸਟਤਾਈ ਦਾ ਕੌਮ ਹੈ। ਅਰ
ਅਪਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਹੋਏ ਤਾਂ
ਅਪਨੇ ਤਾਈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਨਾ ਕਿਹਾ ਉਤਮ ਕੌਲ
ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਮਲ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਕੌਲ ਨਾ
ਘਾਚੇ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਇਕ ਖੂਨ ਅਰ ਬੇਨਿਆਈ ਵਰਤੋਂ
ਦੀ ਰਕਾਬਤ ਕਰਨੇ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਕਰਨ, ਕਿੰਤੂ ਇਹ ਭੀ
ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਠੀਕ ਅਰ ਸੱਚੇ ਰਾਸ ਦੀ ਅਬਦਾ ਦਾਨ
ਪੁੰਨ ਨੂੰ ਲਭਿ ਹੋਏ ਨਕੀ ਦੁਰਾਸ ਦੀ ਠੀਕ ਬਭਿਆਈ

(੨੨)

ਭਾਗ | ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵਧੇਂ ਕਿ
ਹੋਕੇ ਅਨਿਯਾਇ ਅਰ ਭੈਰੋ ਪਈਓ ਦੇ ਸੁਖ
ਅਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਇਕੋ ਇਲਾਹੀ
ਦਾ ਪੰਥ ਹੋਵੇ । ਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਲਗੀ ਵਿਚ ਕੰਮ
ਅਰ ਕਰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ
ਕਿਹੋ ਅਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੀ
ਲਗੀ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਾਪਤ
ਮਿਖਾ ਦੇ ਕਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸੋਚੀ ਕੰਮ
ਕਰਾਈ ।
ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਅਰ
ਕਰਿਆਈ ਕਰੋ, ਅਸੇਹਾ ਕਰੋ ਨ ਹੋਵੇ
ਕਰਿਆਈ ਕਾਲ ਬੋਝਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ
ਕਿਹੋ ਨੂੰ ਕੁਲਾ ਹੀ ਚਿਓ, ਜਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ
ਕਿਹੋ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕਈ ਬਾਰੀ ਨਵੇਂ ਸੰਬੰਧ ਪਰਾਨੇ
ਕਿਹੋ ਕਿਹੋ ਕਰ ਦੇਵੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਨਾਂ
ਕਿਹੋ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗੀ ਦੀ ਇਕ ਕਰੀ ਸਮਝਨਾ
ਕਿਹੋ ਕਿਹੋ ਕੀਨਾਂ ਤਿਨਾਂ ਅੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਕੇ
ਕਿਹੋ ਕੀਨਾਂ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਚਿੰਦੇ
ਕਿਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਧ ਕਿਨਾਂ ਤੀਕਰ ਕਰਿਆਈ
ਕਿਹੋ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨ ਨ ਉਨਾਂ ਨਾਲ ਪਛ ਆਈ । ਉਨਾਂ
ਕਿਹੋ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਲ ਖਿਲੋਰ ਚਿਓ । ਤੁਸਾਨੂੰ
ਕਿਹੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰੀ ਹੋਈ ਮਾਤਮਾ ਨੂੰ

(੧੨੬)

ਬਰਮ ਅਰ ਸੁਭਾ ਦੇ ਸੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੰਧਤਾ ਅਤੇ ਅਰ
ਸਿੰਨੀ ਪਰੇਮ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਮੇਰੇ
ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਮਨ ਹੋਵੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨੋ
ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰੇਮ ਕਰੋ।

ਮਾਧਿਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾ ਇਸਤੀਆਂ ਅਰ ਅਤੇ ਇਹ
ਸਭ ਤੁਸੀਂ ਨੇੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਾਹਨੀਆਂ ਦੀ ਨਿਆਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੋ
ਇਕ ਹੀ ਰਨੇ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ
ਪਰੇਮ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ
ਅਜੇਹਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਓ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ
ਦੇ ਲਈ ਕਰਬਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੋ।

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਕਿ ਅਜੇਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੋਗੇ ਪਰੰਤੂ ਇੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ
ਕਿ ਸਖਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ
ਕੁਝ ਅਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਉਹ ਸਖਤਾਈ ਦੇਸ਼ ਪਾਪਤ
ਰਹੋਗੀਜੇ ਹਰ ਇਕ ਪੀਖਤਾਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਫੇਰਾਂ
ਅਰ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਹਨੇਰੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿਚ ਭੀ ਅਸਮਾਨੀ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਝਲਕ ਇਕਾਕ ਤੁਸੀਂ ਆਤਮਾ ਦੀ
ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੋਗੀ।

ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਸਮਾਪਤ।

ਪੰਜਵੀਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਤਨਾਵਲੀ ਅਤੇ ਸੁਦੇਸ਼ ਭਾਗ
ਪ੍ਰਕਾਰਕ ਲੜੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੰਗਣ
ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਚਿਦਮ ਕਰੋ।